

IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA
CRNE GORE
ZA 2024. GODINU

Podgorica, mart 2025. godine

SADRŽAJ

I. UVODNE NAPOMENE	4
II. ORGANI I RADNA TIJELA FONDA PIO CRNE GORE.....	7
1. UPRAVNI ODBOR	7
2. KOMISIJA ZA SISTEM PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA	9
III. STRUČNA SLUŽBA FONDA	10
1. SEKTOR ZA SPROVOĐENJE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA	10
1.1. Odsjek za obradu podataka matične evidencije	10
1.2. Prvostepeni upravni postupak.....	14
<i>1.2.1. Domaće osiguranje</i>	<i>14</i>
<i>1.2.2. Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja</i>	<i>23</i>
<i>1.2.3. Odsjek za medicinsko vještačenje</i>	<i>25</i>
2. SEKTOR ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE IZ OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.....	28
2.1. Odsjek za obračun i isplatu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	29
2.2. Odsjek za računovodstvene poslove u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	32
2.3. Odsjek za statistiku i analize.....	35
3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE, POSLOVE PRUŽANJA STRUČNE POMOĆI ORGANIZACIJAMA PENZIONERA I LJUDSKE RESURSE	36
3.1. Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama pensionera	36
3.2. Odsjek za ljudske resurse.....	41

4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.....	45
4.1. Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera .	45
4.2. Odsjek za sistemski softver i obradu.....	47
4.3. Odsjek za vođenje elektronske evidencije	48
5. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU	49
6. SLUŽBA ZA FINANSIJSKE POSLOVE	51
7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE.....	55
8. SLUŽBA ZA POSLOVE ORGANA UPRAVLJANJA	57
PREGLED SKRAĆENICA	62
PREGLED OBRAZACA	62

I. UVODNE NAPOMENE

Sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, kao integralni dio sistema socijalnog osiguranja, predstavlja važan faktor za postizanje i održavanje ekonomske i socijalne stabilnosti svakog društva. Pomenuti sistem uspostavljen je prvenstveno u javnom interesu, a ispoljava se kroz primarni interes države da se osiguranicima obezbijedi socijalna i materijalna sigurnost za vrijeme i u slučaju kada svojim radom više nijesu u mogućnosti ostvarivati potreban dohodak.

Usvajanjem Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Zakon o PIO) u septembru 2003. godine i njegovom primjenom od 1. januara 2004. godine, izvršeno je restrukturiranje obaveznog osiguranja po osnovu tekućeg finansiranja (generacijske solidarnosti ili prvi stub) i stvorene normative pretpostavke za uvođenje obaveznog osiguranja po osnovu kapitalizovane štednje osiguranika (drugi stub) i dobrovoljnog osiguranja (treći stub).

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, shodno Zakonu o PIO, ostvaruju se u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore (Fond). Fond ima svojstvo pravnog lica sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o PIO i Statutom Fonda, a osnovan je sa ciljem obezbjeđenja ostvarivanja prava svih osiguranika iz obaveznog penzijskog osiguranja, koje se zasniva na generacijskoj solidarnosti.

Fondom, prema Zakonu o PIO i Statutu Fonda, upravlja Upravni odbor koji je sastavljen od predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada. Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Fondom rukovodi direktor, imenovan od strane Upravnog odbora, na period od pet godina. Stručne i druge poslove u cilju vršenja nesmetanog, racionalnog i uspješnog obavljanja poslova iz nadležnosti Fonda obavlja jedinstvena Stručna služba Fonda, koju čine Centralna služba sa sjedištem u Podgorici i devet područnih jedinica.

U okviru Fonda PIO Crne Gore, o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom nacionalnih propisa rješava područna jedinica na čijem području je osiguranik bio poslednji put osiguran. Područne jedinice Fonda PIO Crne Gore nalaze se u: Baru, Beranama, Bijelom Polju, Kotoru, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici, Herceg Novom i na Cetinju.

Fond rješava i o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih sporazuma, vršeći poslove iz svoje nadležnosti.

Izvještaj o radu Fonda PIO Crne Gore za 2024. godinu daje pregled aktivnosti organa upravljanja i jedinstvene Stručne službe Fonda, realizovanih tokom posmatranog perioda.

Aktivnosti Fonda u izvještajnom periodu dominantno su bile posvećene efikasnom, kvalitetnom i pravovremenom rješavanju o pravima iz PIO, odnosno postupanju po zahtjevima i donošenju rješenja kojima se odlučuje o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Takođe, aktivnosti su se odnosile i na obezbjeđivanje redovnosti i blagovremenosti isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Nastavljeno je i sa sprovođenjem organizacionih reformi jedinstvene Stručne službe, u cilju unapređenja efikasnosti rada institucije.

Tokom 2024. godine kontinuirano je vršeno unapređenje kvaliteta obavljanja stručnih, administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova Fonda, što je rezultiralo podizanjem nivoa pruženih usluga osiguranicima i korisnicima prava iz PIO.

Stremeći značajnijem unapređenju organizacije i modernizaciji svih aspekata rada Fonda, ova institucija je u 2024. godini, kroz SOCIEUX+ instrument tehničke saradnje koji je kofinansiran od strane Evropske unije, uspješno okončala projekat „*Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave*“. Nakon sprovedenog postupka apliciranja, krajem godine odobren je i novi projekat: „*Modernizacija eksterne komunikacije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore kroz razvoj Komunikacione strategije*“.

Takođe, tokom septembra 2024. godine u Zagrebu je organizovana TAIEX studijska posjeta u cilju unapređenja tehničkih i administrativnih kapaciteta institucija uključenih u buduću koordinaciju Sistema socijalne sigurnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, gdje su učešće uzeli predstavnici Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i Fonda PIO Crne Gore.

Izvještajni period karakterisao je nastavak aktivnosti u dijelu rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih propisa i unapređenje saradnje sa penzionim fondovima.

S tim u vezi, pomoćnica direktora za Sektor za provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja bila je član delegacije Crne Gore koja je oktobru 2024. godine sa delegacijom Kanade otpočela vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Kanade, koji će omogućiti regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog

osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama.

Takođe, u Beogradu su u decembru 2024. godine održani razgovori između organa za vezu Crne Gore i Republike Srbije, u vezi sa sprovođenjem Sporazuma o socijalnom osiguranju između Republike Srbije i Republike Crne Gore u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Tom prilikom predstavnici Fonda PIO Crne Gore bili su dio delegacije Crne Gore.

Predstavnici Fonda učestvovali su na 14. Susretu direktora/ravnatelja fondova/zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ, koji je održan u Tesliću, Republika Srpska i 13. Evropskom kolokvijumu u oblasti socijalnog osiguranja, koji se tradicionalno održava u Berlinu.

Pored navedenog, tokom godine intenzivirana je saradnja sa Zavodom za penzijsko osiguranje Austrije (Pensionsversicherungsanstalt - PVA).

Posebna pažnja posvećena je i medicinskom vještačenju kroz koje se vrši ocjena gubitka radne sposobnosti i nesposobnosti za samostalan život i rad, te su ostvareni značajni rezultati angažovanjem doktora, eminentnih stručnjaka iz Kliničkog centra Crne Gore.

Sve aktivnosti Fonda sprovedene su na principima otvorenosti i transparentnosti. Informisanje javnosti o aktivnostima Fonda vršeno je preko štampanih i elektronskih medija i internet stranice Fonda.

Izveštajnu godinu karakteriše nastavak prakse finansiranja socijalno-humanitarne potrošnje penzionera.

Isto tako, Fond je već tradicionalno povodom novogodišnjih praznika uputio čestitku najstarijim penzionerima koji su napunili 100 godina, uz novčani poklon u iznosu od 400 eura.

Tokom 2024. godine uspješno su izvršene sve planirane obaveze jedinstvene Stručne službe Fonda i organa upravljanja, u skladu sa zadatim rokovima.

II. ORGANI I RADNA TIJELA FONDA PIO CRNE GORE

1. UPRAVNI ODBOR

Upravni odbor je organ upravljanja Fondom. Rad Upravnog odbora zasnovan je na odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o državnoj upravi, Statuta Fonda i drugih opštih akata Fonda. Upravni odbor je sastavljen od predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada Crne Gore, i to: jedan član se imenuje na predlog reprezentativne sindikalne organizacije, jedan član na predlog reprezentativnog udruženja poslodavaca, jedan član na predlog Saveza udruženja penzionera Crne Gore i četiri člana na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja. Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 5. juna 2024. godine, imenovala je predsjednicu i šest članova Upravnog odbora.

Upravni odbor Fonda je u izvještajnom periodu održao 11 sjednica, odnosno 7 redovnih i 4 telefonske sjednice. Razmatrano je 58 tačaka i podtačaka dnevnog reda i donesena su 64 akta.

Rbr.	Sjednica UO	Datum	R/T	Tačke i podtačke DR	Broj donesenih akata
1.	40.	05.02.2024.	T	3	3
2.	41.	27.02.2025	R	2	2
3.	42.	11.04.2024.	R	12	13
4.	43.	12.04.2024.	T	1	4
		07.06.2024. 11.06.2024. 19.06.2024.			
5.	1.		R	12	9
6.	2.	22.07.2024.	T	1	1
		08.10.2024.			
7.	3.	05.11.2024.	R	11	13
8.	4.	26.11.2024.	R	1	5
		10.12.2025. 17.12.2024.			
9.	5.		R	9	10
10.	6.	24.12.2024.	T	1	1
11.	7.	27.12.2024.	R	5	3
Ukupno:				58	64

R – redovna sjednica; T- telefonska sjednica; DR – dnevni red

Neke od najznačajnijih odluka koje je Upravni odbor Fonda donio u 2024. godini su:

- Odluke o usklađivanju vrijednosti penzija za jedan lični bod od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024.godine;
- Odluke o usklađivanju penzija i novčanih naknada od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024. godine;
- Odluke o usklađivanju osnova za određivanje novčane naknade za tjelesno oštećenje od 1. januara, 1. maja i 1. septembra 2024. godine;
- Odluke o vanrednom usklađivanju vrijednosti penzija za jedan lični bod od 1. maja i 1. septembra 2023. godine;
- Odluka o usvajanju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period od 2024. do 2027. godine;
- Odluka o usvajanju Operativno akcionog plana za implementaciju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period od 2024. do 2027. godine;
- Odluka o usvajanju Programa rada za 2024. godinu;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o radu Fonda PIO Crne Gore za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2023. godine,
- Odluka o otpisu osnovnih sredstava;
- Odluka o otpisu sitnog inventara;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o izvršenom popisu obaveza i potraživanja, sa stanjem na dan 31.12.2023. godine;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o finansijskom poslovanju Fonda PIO Crne Gore za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o radu i finansijskom poslovanju D.O.O. „PIO“ Ulcinj za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Izveštaja o popisu D.O.O. „PIO“ Ulcinj na dan 31.12.2023. godine;
- Odluka o neimenovanju direktora/ice Fonda PIO Crne Gore u postupku po objavljenom Konkursu broj 02-100/22-1023/4;
- Odluke o imenovanju v.d. direktora Fonda PIO Crne Gore;
- Statut D.O.O. „PIO“ Ulcinj;
- Odluka o sukcesivnom prenosu sredstava D.O.O. „PIO“ Ulcinj i
- niz odluka u vezi sa pravnim statusom D.O.O „PIO“ Ulcinj.

Upravni odbor nastavio je sprovođenje poslovne politike koja podrazumijeva praćenje izvršenja budžeta, koje vodi redovnom servisiranju zakonskih obaveza iz djelokruga rada ove Institucije.

2. KOMISIJA ZA SISTEM PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Komisija za sistem penzijskog i invalidskog osiguranja je stalno radno tijelo Fonda, koje razmatra i priprema akta iz nadležnosti Upravnog odbora, predviđena Statutom Fonda. Komisija za sistem PIO broji pet članova, koje imenuje i razrješava Upravni odbor Fonda. Članovi Komisije imenuju se na period od četiri godine.

Upravni odbor, na sjednici održanoj 10.11.2022. godine, razriješio je članove Komisije za sistem i imenovao novi saziv ovog radnog tijela.

Komisija za sistem na svojim sjednicama razmatra i daje stručna mišljenja u vezi cjelokupnog materijala koji se priprema za Upravni odbor, u cilju kvalitetnijeg donošenja odluka.

Komisija za sistem održala je 4 sjednice u izvještajnom periodu.

III. STRUČNA SLUŽBA FONDA

1. SEKTOR ZA SPROVOĐENJE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Tokom izvještajne 2024. godine, u Sektoru za sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvaćen je rad sljedećih odsjeka i jedinica:

- Odsjek za obradu podataka matične evidencije,
- Područne jedinice,
- Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja i
- Odsjek za medicinsko vještačenje

1.1. Odsjek za obradu podataka matične evidencije

U ovom izvještajnom periodu, uneseno je u bazu matične evidencije aktivnih osiguranika ukupno 553.419 prijava podataka, što je u odnosu na isti period prošle godine kada je unijeto 585.495 manje za 5,48% prijava podataka za matičnu evidenciju i to:

OBRAZAC	M-1	M-2	M-3	M-4	M-6	M-7/PS	M-8	M-12	ROD-1	ROD-P	M-SI	MIN	ROD-0
BROJ	63.131	121.024	63.672	270.254	50	200	16.753	3.204	9.019	1.430	906	37	3.739

U matičnoj evidenciji aktivnih osiguranika u okviru područnih jedinica u ovom izvještajnom periodu vršeni su sljedeći poslovi:

- Provjera tačnosti podataka sa prijava podataka za matičnu evidenciju koje se odnose na period od 1970. do 31.12.2024. godine (uvid u pravnu, kao i finansijsku dokumentaciju kojom se dokazuje uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje) zbog kompletiranja penzijskih predmeta u vezi izračuna ličnog koeficijenta i iznosa penzije u postupcima po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i u postupku redovne provjere tačnosti dostavljenih prijava podataka koje obveznici podnošenja prijava dostavljaju u tekućoj za prethodnu 2023. godinu;

- Vršeno je dokompletiranje baze podataka aktivnih osiguranika nedostajućim podacima, naknadna promjena podataka unesenih u matičnu evidenciju u slučajevima propisanim Zakonom;
- U vršenju kontrole tačnosti podataka ukoliko su podaci netačni i nepotpuni odnosno nepravilno evidentirani, sačinjavaju se službene zabilješke i na zakonom propisan način preduzimane su potrebne radnje za izmjenu ili dokompletiranje istih, a za slučaj nepostojanja ili nekompletnosti dokumentacije, odnosno javnih isprava, sačinjavan je zapisnik o izvršenoj kontroli, kojim je konstatovano zatečeno stanje;
- Pružana je stručna pomoć putem neposredne komunikacije sa strankama, postupano po zamolnicama, po zahtjevima za štampanjem izvještaja sa podacima o utvrđenom stažu osiguranja i ostvarenim zaradama, kao i po zahtjevima državnih organa, institucija, pravnih lica, organa i fondova država iz okruženja, kao i drugih organizacionih jedinica Fonda. Posebno treba istaći svakodnevno pružanje stručne pomoći putem telefona i i-mejlom;
- Obraćanje Državnom arhivu u vezi pribavljanja dokumentacije, a u cilju ažuriranja podataka o stažu osiguranja i ostvarenim zaradama, ukoliko matična evidencija Fonda PIO i poslodavac ne posjeduju podatke, već istima raspolaže Državni arhiv;
- Kontrola uplate doprinosa za lica koja obavljaju samostalnu, odnosno preduzetničku djelatnost, kao i kontrola uplate doprinosa za njihove radnike (zaposlene), zaključno sa 31.12.1991. godine (paušalno oporezivanje).

PREGLED UNIJETIH OBRAZACA PO PODRUČNIM JEDINICAMA

	Fond PIO	Podgorica	Bijelo Polje	Berane	Pljevlja	Kotor	Cetinje	Nikšić	Bar	Herceg Novi	Ukupno
M-1	0	319	76	136	93	141	39	119	88	52	1063
M-2	8	2.802	675	1.061	1.046	1.316	276	1.676	1126	429	10.415
M-3	3	569	161	242	163	275	50	214	166	86	1.929
M-4	17.569	97.971	11.877	16.925	9.883	35.007	5.391	27.958	31.973	15.700	270.254
M-8	0	6.562	1.087	1.175	1.874	995	161	1451	2.513	935	16.753
M-12	0	1.189	53	83	23	253	98	152	213	440	3.204
M-SI	0	159	129	30	404	26	31	47	68	12	906
M7/PS	0	16	5	52	88	12	0	13	6	8	200
M-6	0	0	14	0	17	10	0	0	9	0	50
MIN	0	18	0	6	2	2	1	4	4	0	37
ROD-1	15	35	7	1	8	2	4	20	14	2	108
ROD-P	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3
ROD-0	7	0	0	9	4	2	0	1	0	2	25
Ukupno	17.603	109.640	14.084	19.720	13.606	38.741	6.051	31.656	36.180	17.666	304.947

U Odsjeku za obradu podataka matične evidencije, vršeni su sljedeći poslovi:

- Kontrola dokumentacije koja se odnosi na doprinose po Rješenjima Agencije za mirno rješavanje radnih sporova;
- Kontrola dokumentacije koja se odnosi na doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, shodno Zaključku Vlade Crne Gore br.08-264 od 26.02.2015.godine i Instrukciji za postupanje, propisane od strane Ministarstva finansija i Ministarstva rada i socijalnog staranja;
- Pripremanje odgovora na pristigle zahtjeve državnih i drugih organa, kao i zainteresovanih stranaka, iz nadležnosti Sektora za sprovođenje osiguranja;
- Priprema obavještenja, koja se dostavljaju područnim jedinicama, a povodom izmjene propisa, od uticaja na rad istih, kao i priprema neophodnih uputstava za rad područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja,
- U cilju okončanja postupka za ponovno određivanje penzija shodno Sporazumu o socijalnom osiguranju sa Bosnom i Hercegovinom i Republikom Srbijom, izvršena je provjera da li su isti okončani, a u saradnji sa fondovima kao nosiocima osiguranja;
- Na osnovu Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa, uspostavljen je i vodi se Centralni registar obveznika poreza na dohodak fizičkih lica, obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, osiguranika obaveznog socijalnog osiguranja, kao i sistem izvještavanja i zaštite podataka centralnog registra. Upis u ovaj registar vrši se podnošenjem jedinstvene prijave, za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika, nadležnom poreskom organu počev od 01.03.2010. godine. Na osnovu Protokola o razmjeni podataka između korisnika sistema Centralnog registra osiguranika i obveznika (CROO), za period od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine ukupno je ažurirano 248.472 prijava podataka.

TABELA SA PODACIMA KOJE AŽURIRAMO IZ PORESKE UPRAVE

M-1	M-2	M-3	M-4	M-SI	MIN	ROD-1	ROD-P	ROD-O	UK
62.068	110.609	61.743	0	0	0	8.911	1.427	3.714	248.472

- saradnja sa Sektorom za IT, u cilju prilagođavanja programa, uslijed promjena zakonske regulative, koja se odnosi na penzijsko osiguranje i obračun i naplatu doprinosa, kao i dostavljanje odgovarajućih naloga u tom smislu. Sektoru za informacione tehnologije, dostavljeni su programski zahtjevi radi dopune ili korekcije postojećeg softvera shodno:

1. Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 125/23 od 31.12.2023. godine) koji je u primjeni od 01.01.2024. godine (izuzev člana 17 stav 1 koji je u primjeni od 03.11.2023. godine);
2. Zakonu o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 77/24 od 05.08.2024. godine)
3. Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list Crne Gore“, br. 84/24 od 06.09.2024. godine) kojim je izmijenjen član 180 i produženo njegovo trajanje do 31.12.2028. godine;
4. Zakonu o izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 94/24 od 30.09.2024), koji je u primjeni od 01.10.2024. godine;

Nalozi su dostavljeni kako za ugradnju novih zakonskih rješenja u informacioni sistem Fonda PIO u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, tako i nalozi za dopunu i promjenu u postojećim šifrarnicima kancelarijskog poslovanja uvođenjem novih šifri shodno zakonskim izmjenama, kao i detaljna pojašnjenja za realizaciju istih.

Shodno Pravilniku o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 114/24), dat je nalog za ažuriranje šifrnika limita iznosa sa najvišom godišnjom osnovicom za plaćanje doprinosa za PIO;

- učestvovali na sastancima sa predstavnicima Unije slobodnih sindikata Crne Gore radi rješavanja nedoumica u vezi primjene člana 114 Zakona o radu;
- učestvovanje na sastancima u Ministarstvu finansija radi razmatranje izmjena propisa koji regulišu tretman poreza, doprinosa i penzija svještenika, vjerskih službenika, monaha i monahinja;
- u cilju pripreme za realizaciju najavljenih izmjena zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a u vezi priznavanja razlike korisnika srazmjernih penzija, održavani su sastanci u okviru Odsjeka za obradu podataka matične evidencije i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja i upućen je nacrt naloga Sektoru za informacione tehnologije radi izrade softverskog rješenja.
- dostavljeni su nalozi sa odgovarajućim uputstvima za listanje izvještaja po zahtjevima područnih jedinica Fonda PIO i drugih institucija;
- postupljeno je po zahtjevima za utvrđivanje radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i sačinjeni zapisnici za utvrđivanje radnih mjesta odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem kod sledećih poslodavaca: "KNJAZ MILOŠ - MONTENEGRO"- Kotor, "NOVI BOKSITI" DOO –

Nikšić, AD "PORT OF ADRIA" – Bar, "ZETA-MINE" DOO – Nikšić, DOO "KOMUNALNO-LIM" - Bijelo Polje, "RUDNUK UGLJA" AD – Pljevlja, DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA" – Herceg Novi, DOO "GLOBAL MINE" – Nikšić. Takođe smo pružili pravne savjete u vezi staža osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem;

- učestvovali na sastancima u Poreskoj upravi radi završetka projekta „Reforma poreske administracije“ sa ciljem izrade softverskog rješenja, odnosno koncept izrade novog informacionog poreskog sistema;
- dostavljanje Ministarstvu ekonomskog razvoja Crne Gore podataka o osiguranicima koji su ažurirani u bazi podataka Matične evidencije Fonda PIO radi ostvarivanja prava shodno Zakonu o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije;
- učestvovanje na sastancima sa radnom grupom za izradu Nacrta Zakona o stalnom sezonce;
- učestvovanje u rješavanju spornih predmeta Područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja (radni timovi, komisije, sastanci...).

1.2. Prvostepeni upravni postupak

Prvostepeni upravni postupak koji se vodi u Fondu PIO Crne Gore obuhvata prvostepeni postupak u domaćem osiguranju i postupak primjenom međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju - inostrano osiguranje.

1.2.1. Domaće osiguranje

U izvještajnom periodu, prvostepeni upravni postupak je rješavao po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u domaćem osiguranju.

U toku 2024. godine podneseno je 20.723 novih zahtjeva za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, a iz prethodne godine je preneseno 2.911 zahtjeva, tako da je u 2024. godini, ukupno za rješavanje bilo 23.634 zahtjeva. Od navedenog broja riješeno je 22.514 zahtjeva ili 95,26%, od čega 78,17% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 1.120 ili 4,74% neriješenih zahtjeva.

Poređenja radi, u 2023. godini je bilo 26.779 zahtjeva za rješavanje u prvostepenom postupku. Po ovim zahtjevima donesena su 24.151 prvostepena rješenja od čega 82,34% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 2628 ili 9,81% neriješenih zahtjeva.

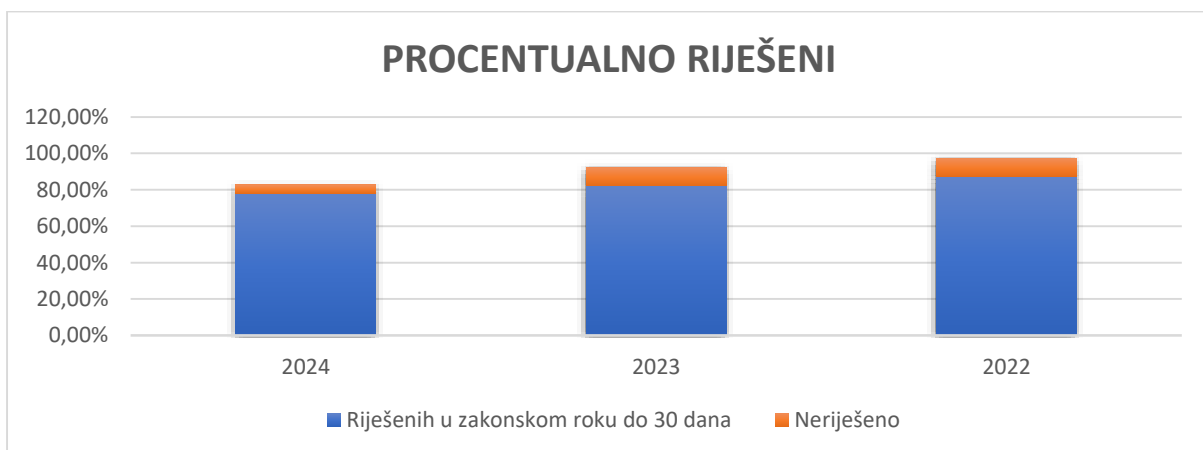
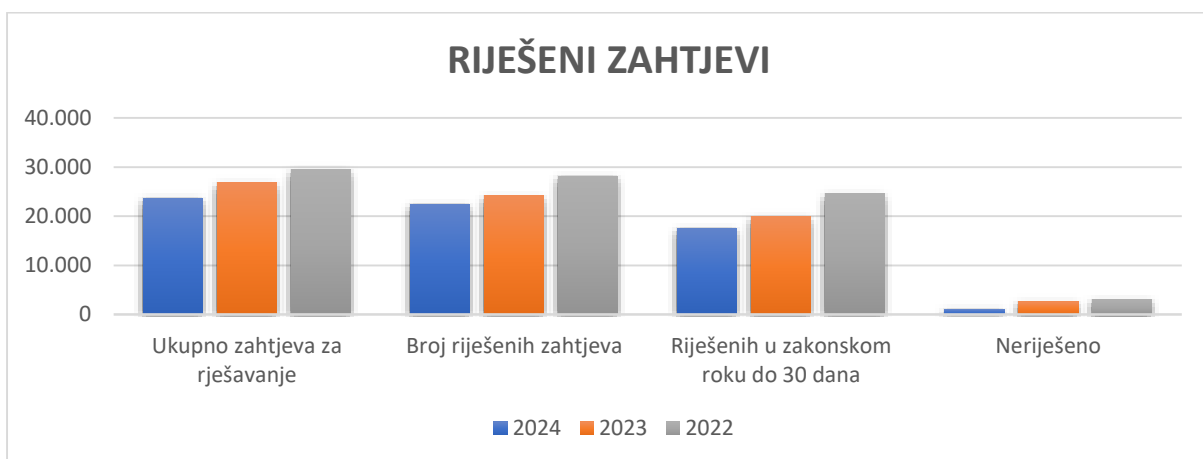
Poređenja radi u 2022. godini je bilo 29.470 zahtjeva za rješavanje u prvostepenom postupku. Po ovim zahtjevima donesena su 28.125 prvostepena rješenja od čega 87,43% u zakonskom roku od 30 dana. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je 3050 ili 9,78% neriješenih zahtjeva.

Iz prethodnog poređenja vidi se da je ukupan broj zahtjeva za rješavanje u 2024. godini manji u odnosu na 2023. i 2022. godinu. Takođe je došlo do smanjenja procenta riješenih zahtjeva u zakonskom roku od 30 dana u odnosu na 2023. godinu za 4,2%, a u odnosu na 2022. godinu za 9.26%, ali je zato došlo do smanjenja broja neriješenih zahtjeva na kraju izvještajnog perioda tako da je na kraju 2024. godine ostalo neriješenih 4,74% zahtjeva, što je za 5,07% manje u odnosu na 2023. godinu odnosno 5,04% u odnosu na 2022. godinu. Što se tiče neriješenih zahtjeva na kraju 2024. godine koji iznosi 4,74 % , u ovom procentu su uključeni i zahtjevi koji su podneseni krajem 2024. godine sa pravom na penziju od 01.01.2025. godine koji nisu mogli biti riješeni u 2024. godini.

Pored nedostatka kapaciteta koji se odnosi na popunjenost radnih mjesta u odnosu na broj predviđen aktom o sistematizaciji, dodatna otežavajuća okolnost je i činjenica da su tokom 2024. godine četiri službenika sa dugogodišnjim iskustvom na poslovima u vezi sa ostvarivanjem prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja otišla u penziju, a jednom službeniku je prestao radni odnos na lični zahtjev. Tokom 2024. godine i pored kadrovske nepopunjenosti i odliva stručnog kadra, fokus je bio na smanjenju broja zaostalih neriješenih zahtjeva iz prethodne godine kojih je bilo oko 3.000, čime je smanjen zaostatak u ukupnom broju neriješenih zahtjeva na kraju izvještavane godine. I pored pomenutih negativnih okolnosti, ovi rezultati su se postigli posvećenim radom i angažovanjem zaposlenih u područnim jedinicama.

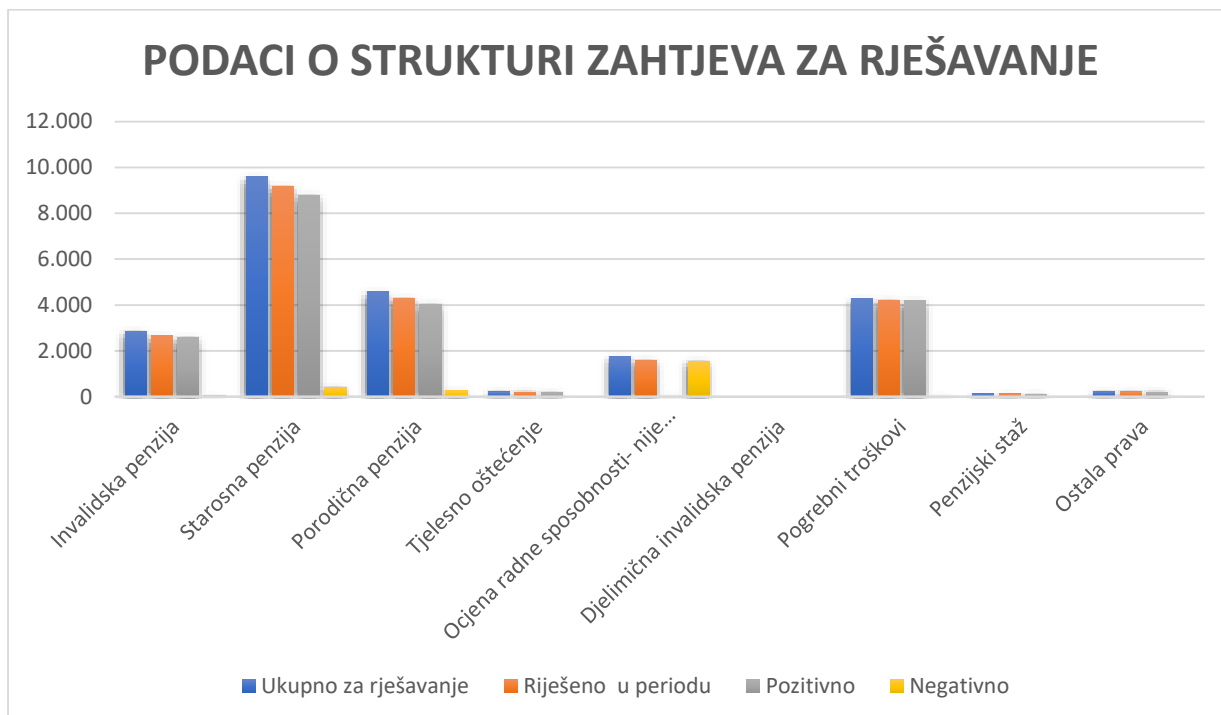
Tokom ovog izvještajnog perioda, dosljedna primjena odredbi ZUP-a, kako u procesnom dijelu, tako i u sprovođenju ispitnog postupka i saopštavanju rezultata ispitnog postupka, zahtjevala je niz radnji koje utiču na trajanje samog postupka odlučivanja po zahtjevima za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, što je uticalo na kvalitet prvostepenih rješenja u pozitivnom smislu sa jedne strane, a sa druge svakako utiče na vrijeme trajanja postupka, a samim tim i na ažurnost. Poštovanje pravila vođenja upravnog postupka je obaveza koja se mora ispoštovati u svim slučajevima kada priroda zahtjeva i činjenično stanje nalažu.

Godina	Ukupno zahtjeva za rješavanje	Broj riješenih zahtjeva	Riješenih u zakonskom roku do 30 dana		Neriješeno	
			Broj	Postotak	Broj	Postotak
2024	23.634	22.514	17600	78.17%	1.120	4,74%
2023	26.779	24.151	19894	82.37%	2.628	9,81%
2022	29.470	28.125	24589	87.43%	3.050	9,78%

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su podaci o strukturi zahtjeva za rješavanje u 2024. godini, po vrstama prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

Vrsta prava	Ukupno za rješavanje	Riješeno u periodu	RIJEŠENO		Procenat neriješenih u odnosu na ukupno	Procenat riješenih do prvog mjeseca
			Pozitivno	Negativno		
Invalidska penzija	2.863	2.664	2.603	61	6,95%	66,93%
Starosna penzija	9.607	9.195	8.791	404	4,29%	80,18%
Porodična penzija	4.572	4.300	4.034	266	5,95%	84,93%
Tjelesno oštećenje	206	198	186	12	3,88%	86,36%
Ocjena radne sposobnosti-nije utvrđen gubitak radne sposobnosti	1.730	1.596	0	1.596	7,75%	14,22%
Djelimična invalidska penzija	9	9	6	3	0%	66,67%
Pogrebni troškovi	4.275	4.217	4.182	35	1,36%	97,42%
Penzijski staž	142	126	116	10	11,27%	78,57%
Ostala prava	230	209	197	12	9,13%	86,60%
U K U P N O	23.634	22.514	20.152	2.362	4,74%	78,17%

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su podaci o trajanju postupka u rješavanju podnijetih zahtjeva u 2024. godini, po vrstama prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

Penzije	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseci	Od 3 do 6 mjeseci	Preko 6 mjeseci
Starosne	7.373	1600	168	54
Invalidske	1.783	697	166	18
Djelimične invalidske	6	2	1	0
Porodične	3.652	482	120	46
Pogrebni troškovi	4.108	91	13	5
Tjelesno oštećenje	171	16	9	2
Ocjena radne sposobnosti- nije utvrđen gubitak radne sposobnosti	227	971	355	43
Penzijski staž	99	20	3	4
Ostala prava iz PIO	181	16	6	6
Ukupno	17.600	3.895	841	178

U zakonskom roku, do 30 dana riješeno je 78,17% od ukupnog broja riješenih zahtjeva, u periodu od 1 do 3 mjeseca riješeno je 16,48%, u periodu od 3 mjeseca do 6 mjeseci 3,55%, dok je u periodu preko 6 mjeseci, riješeno je 0,75% zahtjeva. Pored već prethodno navedenih razloga, trajanje postupka u rješavanju podnijetih zahtjeva, u velikom broju slučajeva, uslovljeno:

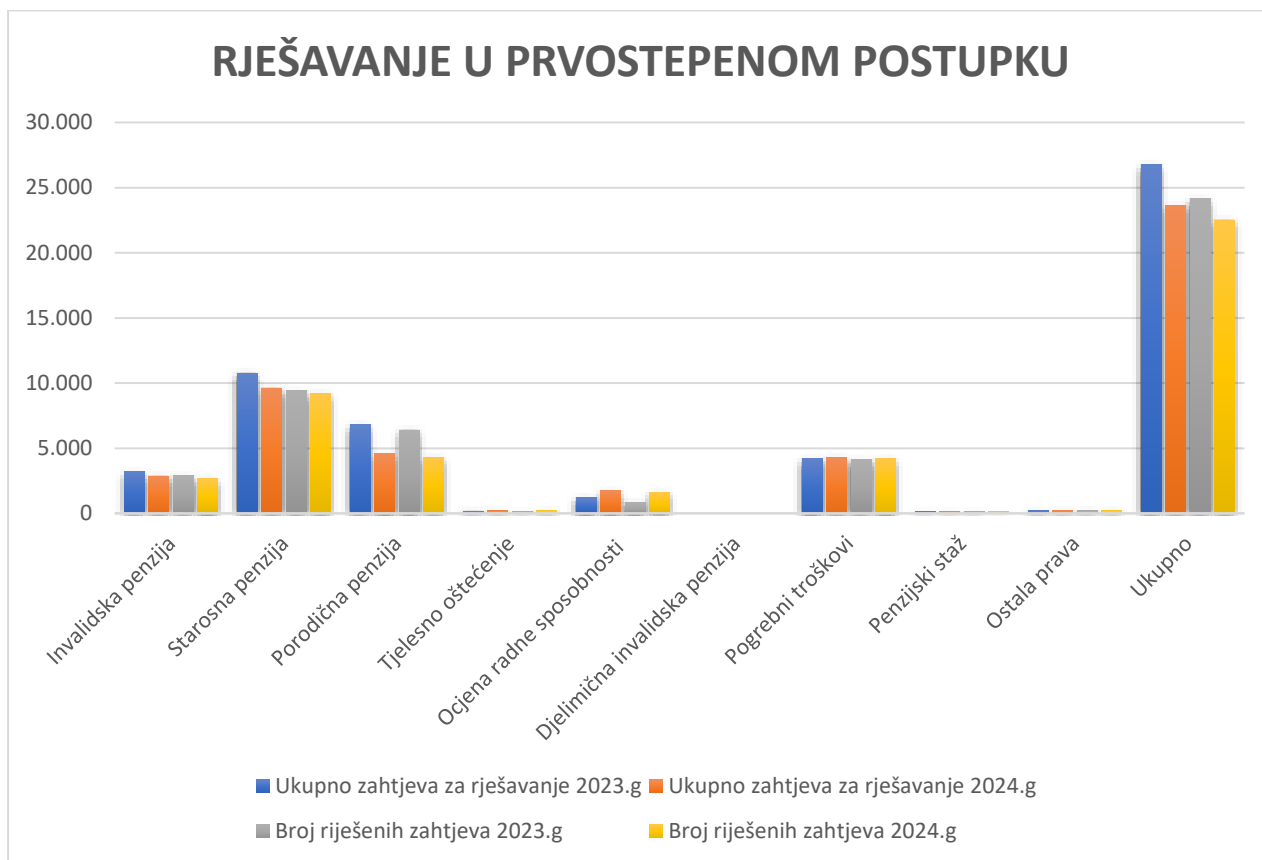
- potrebom za kompletiranjem baze podataka aktivnih osiguranika sa nedostajućim podacima,

- dodatnom provjerom tačnosti unesenih podataka u bazu podataka aktivnih osiguranika i potrebom da se sačine službene zabilješke u tim slučajevima, kako bi se na propisan način sprovele sve potrebne radnje,
- određeni broj osiguranika je ostvario staž kod poslodavaca koji su u postupku stečaja ili je postupak stečaja već okončan, likvidacije, što značajno otežava postupak utvrđivanja staža osiguranja, jer je nedostupna dokumentacija za provjeru ili poslodavac nije dostavio u zakonom propisanom roku prijave podataka na osnovu kojih se utvrđuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i sama visina prava,
- okončanje postupaka pokrenutih pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.

Posebno treba naglasiti da su nakon sklapanja Okvirnog sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem koji je zaključen između Vlade Crne Gore, predstavnice bivših radnika Kombinata aluminijuma Podgorica AD i Fonda rada Crne Gore od 07.08.2024. godine i Okvirnog sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem zaključen između Vlade Crne Gore, predstavnice bivših radnika Toščelik-a Nikšić, Ravent-a Nikšić, „Mimel Promont-a” DOO iz Nikšića, Bumech-a Crne Gore i Fonda rada Crne Gore od 16.12.2024. godine, područne jedinice izdavale uvjerenja o stažu koji nedostaje za sticanje uslova iz čl. 17 stav 4 i 197n Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji je bio u primjeni od 01.01. do 31.12.2024. godine, nakon čega se sprovodio postupak pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova. Trajanje postupka je bilo uslovljeno okončanjem postupka pred Agencijom i uplatom dodatnih doprinosa što je uticalo na rokove za donošenje rješenja za starosnu penziju shodno citiranim članovima zakona.

RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU PO PODRUČNIM JEDINICAMA U POREĐENJU SA 2023. GODINOM PO VRSTAMA PRAVA

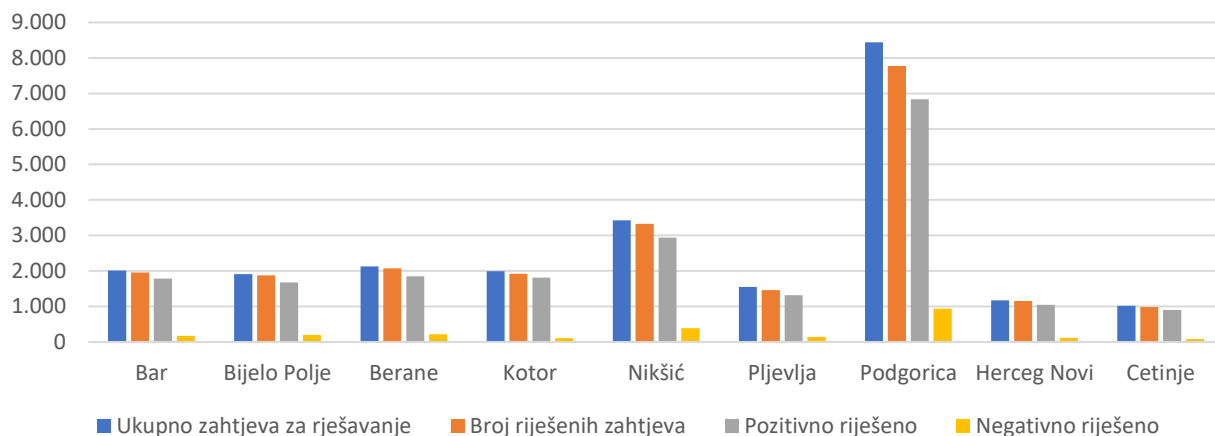
Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje		Broj riješenih zahtjeva		Procenat neriješenih		Procenat ažurnosti do 30 dana	
	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g
Invalidska penzija	3.231	2.863	2.870	2.664	11,17%	6,95%	73,24%	66,93%
Starosna penzija	10.764	9.607	9.416	9.195	12,52%	4,29%	82,46%	80,18%
Porodična penzija	6.825	4.572	6.387	4.300	6,42%	5,95%	85,83%	84,93%
Tjelesno oštećenje	178	206	163	198	8,43%	3,88%	91,41%	86,36%
Ocjena radne sposobnosti	1.191	1.730	824	1.596	30,81%	7,75%	4,73%	14,73%
Djelimična invalidska penzija	9	9	8	9	11,11%	0,00%	75,00%	66,67%
Pogrebni troškovi	4.209	4.275	4.141	4.217	1,62%	1,36%	98,33%	97,42%
Penzijski staž	151	142	142	126	5,96%	11,27%	80,28%	78,57%
Ostala prava	221	230	200	209	9,50%	9,43%	83,00%	86,60%
Ukupno	26.779	23.634	24.151	22.514	9,81%	4,74%	82,37%	78,17%

RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU U TOKU 2024. GODINE PO PODRUČNIM JEDINICAMA

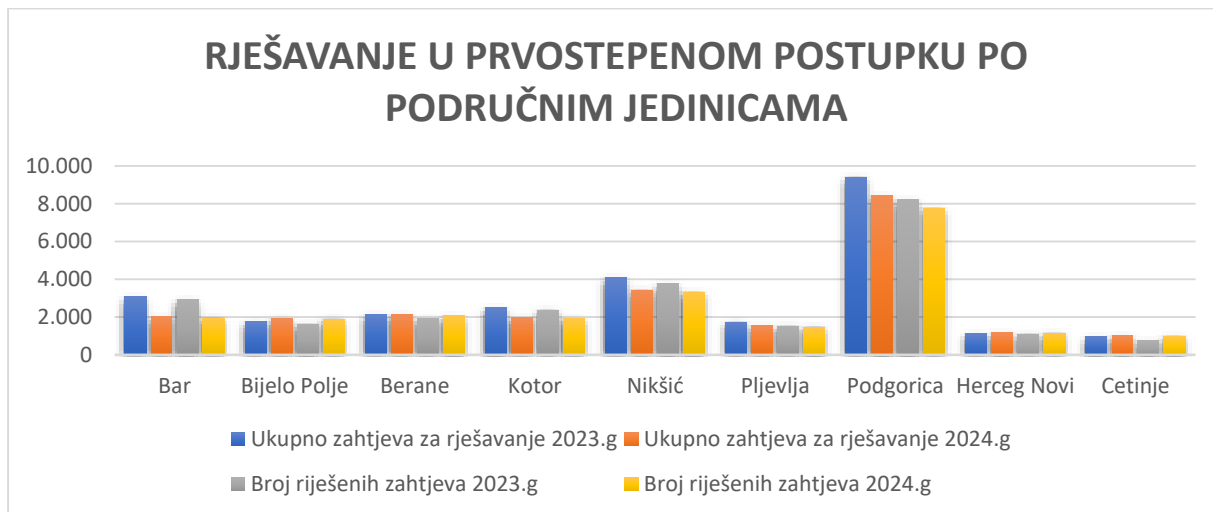
Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje	Broj riješenih zahtjeva	Pozitivno riješeno	Negativno riješeno	Procenat neriješenih od ukupnih	Procenat ažurnosti do 30 dana
Bar	2.009	1.955	1.789	166	2,69%	81,53%
Bijelo Polje	1.909	1.873	1.674	199	1,89%	88,25%
Berane	2.124	2.070	1.852	218	2,54%	87,05%
Kotor	1.988	1.922	1.811	111	3,32%	81,43%
Nikšić	3.428	3.326	2.936	390	2,98%	84,88%
Pljevlja	1.552	1.458	1.313	145	6,06%	87,59%
Podgorica	8.442	7.774	6.835	939	7,91%	64,61%
Herceg Novi	1.168	1.157	1.043	114	0,94%	87,99%
Cetinje	1.014	979	899	80	3,45%	86,31%
Ukupno	23.634	22.514	20.125	2.362	4,74%	78,17%

RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU U TOKU 2024. GODINE PO PODRUČNIM JEDINICAMA

RJEŠAVANJE U PRVOSTEPENOM POSTUPKU PO PODRUČNIM JEDINICAMA U POREĐENJU SA 2023. GODINOM

Područna jedinica	Ukupno zahtjeva za rješavanje		Broj riješenih zahtjeva		Procenat neriješenih		Procenat ažurnosti do 30 dana	
	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g	2023.g	2024.g
Bar	3.089	2.009	2.918	1.955	5,54%	2,69%	89,10%	81,53%
Bijelo Polje	1.749	1.909	1.632	1.873	6,69%	1,89%	91,42%	88,25%
Berane	2.134	2.124	1.907	2.070	10,64%	2,54%	91,35%	87,05%
Kotor	2.493	1.988	2.365	1.922	5,13%	3,32%	91,63%	81,43%
Nikšić	4.091	3.428	3.768	3.326	7,90%	2,98%	92,22%	84,88%
Pljevlja	1.724	1.552	1.533	1.458	11,08%	6,06%	86,30%	87,59%
Podgorica	9.417	8.442	8.224	7.774	12,67%	7,91%	65,88%	64,61%
Herceg Novi	1.119	1.168	1.053	1.157	5,90%	0,94%	95,25%	87,99%
Cetinje	964	1.014	751	979	22,10%	3,45%	89,75%	86,31%
Ukupno	26.780	23.634	24.151	22.514	9,74%	4,74%	88,1%	78,17%

**TRAJANJE POSTUPKA U RJEŠAVANJU PODNIJETIH ZAHTJEVA U 2024.
GODINI PO PODRUČNIM JEDINICAMA:**

Područna jedinica	Do jednog mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Preko 6 mjeseci
Bar	1.594	307	45	9
Bijelo Polje	1.653	155	64	1
Berane	1.802	218	48	2
Kotor	1.565	299	52	6
Nikšić	2.823	401	98	4
Pljevlja	1.277	114	65	2
Podgorica	5.023	2.182	419	150
Herceg Novi	1.018	99	37	3
Cetinje	845	120	13	1
Ukupno	17.600	3.895	841	178

U izvještajnom periodu u područnim jedinicama obavljane su i druge aktivnosti:

- ovjereno je 33.917 rješenja o administrativnim zabranama,
- izdato je 71.383 uvjerenja po zahtjevima osiguranika i korisnika, (da su/ nijesu korisnici penzija, da nijesu korisnici tuđe njege i pomoći, uvjerenja o visini penzije, uvjerenja o unijetim podacima o stažu i zaradama u bazu podataka Fonda PIO itd.).

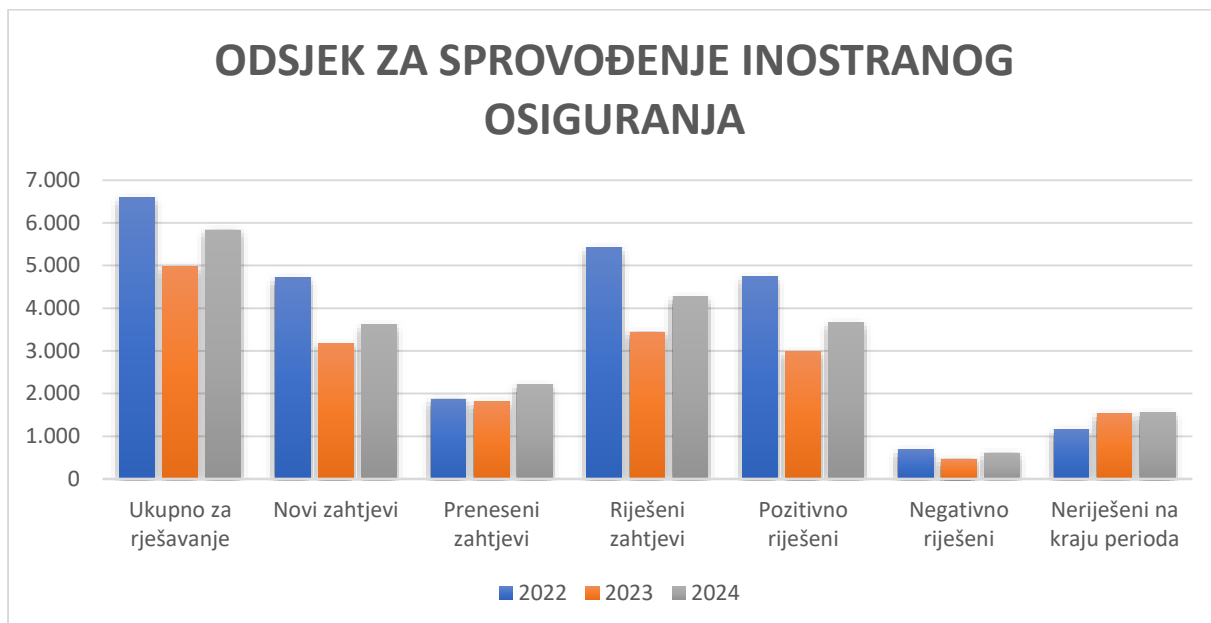
1.2.2. Odsjek za sprovođenje inostranog osiguranja

U Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja, u toku 2024. godine, ukupan broj zahtjeva za rješavanje bio je 5.829, od čega 3.617 novih zahtjeva i 2.212 prenesenih zahtjeva iz prethodne godine. Od ukupnog broja zahtjeva za rješavanje, pozitivno je riješeno 3.662 zahtjeva, dok je negativno riješenih 606. Neriješenih na kraju perioda je 1.561 ili 26,78%, dok je procenat riješenih zahtjeva u zakonskom roku iznosio 71,81%.

U izvještajnom periodu obrađeno je ukupno 2.497 zamolnica u čiji broj ne ulaze zamolnice iz prethodnih godina koje su često aktivne jer inostrani nosilac osiguranja traži dodatne informacije i obavještenja u vezi istih.

Takođe, zaposleni u ovom odsjeku preduzimaju stalne urgencije prema inostranim nosiocima osiguranja, pisanim putem, elektronskim i telefonskim putem u cilju efikasnijeg okončanja postupka, obavljaju komunikaciju i pružaju administrativno pravnu pomoć nadležnim nosiocima osiguranja kao i osiguranicima.

	2022	2023	2024
Ukupno za rješavanje	6.584	4.974	5.829
Novi zahtjevi	4.713	3.164	3.617
Preneseni zahtjevi	1.871	1.810	2.212
Riješeni zahtjevi	5.426	3.447	4.268
Pozitivno riješeni	4.737	2.987	3.662
Negativno riješeni	689	460	606
Neriješeni na kraju perioda	1.158	1.527	1.561
	17,59%	30,70%	26,78%
Procenat ažurnosti do 30 dana	84,02%	73,46%	71,81%

U Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja procenat riješenih zahtjeva u zakonskom roku od 30 dana u 2024. godini iznosi 71,81%, što je za 1,65% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Potrebno je napomenuti da ovaj Odsjek rješava po zahtjevima u skladu sa međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju i to sa: Austrijom, Belgijom, Bugarskom, Velikom Britanijom, Danskom, Italijom, Mađarskom, Luksemburgom, Njemačkom, Norveškom, Poljskom, Francuskom, Slovačkom, Švajcarskom, Holandijom, Libijom, Egiptom, Češkom, Turskom, Rumunijom. Takođe se obavljaju poslovi u vezi primjene Sporazuma o potvrđivanju perioda osiguranja za ostvarivanje prava na penziju sa Kosovom. Od bivših republika SFRJ, primjenjuju se sporazumi potpisani sa Makedonijom, Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Slovenijom, što predstavlja veliku specifičnost u radu ovog odsjeka i nemogućnost brzog završetka postupka zbog čekanja odgovara od inostranog nosioca osiguranja, a koji se odnosi na podatke koji su bitni za okončanje postupka. Stoga se ne može ispoštovati zakonski rok od 30 dana za donošenje rješenja u upravnom postupku. Sa Kosovom se obavljaju poslovi u vezi sa primjenom Sporazuma o potvrđivanju perioda osiguranja do uslova za ostvarivanje prava na penziju.

U izvještajnom periodu na nivou područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja pokrenuta su 2.525 postupka po službenoj dužnosti i 110 postupaka prenijetih iz prethodne godine, tako da ih je ukupno bilo 2.635. Od ovog broja okončan je 2.531 postupak, dok je ostalo neokončanih 104 postupaka. Postupci po službenoj dužnosti u područnim jedinicama kao i u Odsjeku za sprovođenje inostranog osiguranja pokrenuti su u slučajevima, prestanka prava na porodičnu penziju po sili zakona, obustava isplate porodične penzije zbog

nedostavljanja potvrde o školovanju, uspostavljanja prava na isplatu porodične penzije, prestanka prava na tuđu pomoć i njegu i tjelesno oštećenje uslijed smrti korisnika prava, rješenje o prestanku prava radi ostvarivanja prava na povoljniju penziju...

Posebno treba naglasiti da je broj postupaka koji je pokrenut po službenoj dužnosti u odnosu na 2023. godinu znatno manji. U 2024. godini najveći broj podnijetih postupaka po službenoj dužnosti pokrenut je shodno prestanku prava po sili zakona, obustava isplate porodične penzije zbog nedostavljanja potvrde o školovanju.

1.2.3. Odsjek za medicinsko vještačenje

U Odsjeku za medicinsko vještačenje obavljaju se poslovi vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz penzijskog invalidskog osiguranja, utvrđivanje gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja, utvrđivanje uzroka invalidnosti i tjelesnog oštećenja, vještačenje u postupku ostvarivanja prava po osnovu međunarodnih ugovora, vještačenje o promjeni u stanju invalidnosti, utvrđivanje nesposobnosti za samostalan život i rad za članove porodice osiguranika i korisnika, kontrola medicinske dokumentacije u predmetima prije ocjene radne sposobnosti, kontrola nalaza, ocjene i mišljenja o radnoj sposobnosti osiguranika i kontrolni pregledi korisnika prava. Poslove vještačenja i ocjene radne sposobnosti vrši Prvostepena invalidska komisija, koja je organizovana u okviru Sektora.

Prvostepena invalidska komisija je u toku 2024. godine, na osnovu Pravilnika o obrazovanju i načinu rada Prvostepene invalidske komisije u prvostepenom postupku za ostvarivanje prava osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja i Pravilnika o obimu i sadržini medicinske dokumentacije potrebne u postupku vještačenja radi ostvarivanja prava osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja, riješila 2.776 zahtjeva.

Od riješenih 2.776 zahtjeva, za ocjenu radne sposobnosti je bilo 696 zahtjeva, a za ostala prava 2.080 zahtjeva.

PGRS – potpuni gubitak radne sposobnosti, utvrđen je kod 694 osiguranika ili 25,00%.

DGRS – djelimični gubitak radne sposobnosti, utvrđen je kod 2 osiguranika ili 0,07%.

Na osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju, invalidske inostrane penzije ostvarilo je 254 osiguranika ili 9,14%.

Kontrolni pregledi, koji su prema Pravilniku obavezni u roku od tri godine od datuma nastanka PGRS, izvršeni su kod 109 osiguranika ili 3,92 %.

Odbijenih zahtjeva bilo je 1.196 ili 43,08 %.

Vještačenje nije izvršeno za 175 osiguranika ili 6,30%, zbog neopravdanog ne odazivanja osiguranika na pregled, odustajanja osiguranika od zahtjeva ili ne posjedovanja kompletne medicinske dokumentacije.

Ponovo je pozvano 78 osiguranika ili 2,80 %.

Tjelesno oštećenje je vještačeno u 24 zahtjeva. Pozitivno je riješeno 3 zahtjeva ili 12,50 %, a odbijeno je 21 zahtjeva ili 87,50 %.

Nesposobnost za samostalan život i rad je vještačena za 225 zahtjeva. Pozitivno su riješena 114 zahtjeva ili 50,67%, a odbijeno je 111 zahtjeva ili 49,33%.

Ostala prava – 19. Svi zahtjevi pozitivno riješeni ili 100%.

U zadnjem kvartalu 2024. godine napravljen je značajan pomak u skraćanju trajanja postupka po zahtjevima za ocjenu radne sposobnosti tako da je u 2023. godini procenat ažurnosti riješenih zahtjeva za ocjenu radne sposobnosti u zakonskom roku do 30 dana bio 4,73% a na kraju 2024. godine 14,73%.

Struktura osiguranika kod kojih je utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti (PGRS) prema polu, životnoj dobi i godinama staža je sljedeća:

- PGRS je utvrđen kod 366 muškaraca ili 52,74%, odnosno 328 žena ili 47,26%.
- Prema životnom dobu, najviše je PGRS kod osiguranika u dobi od 60-70 godina starosti, i to: muškaraca 175 ili 52,71% i žena 157 ili 47,29%.
- Prema godinama radnog staža, najviše PGRS bilo je kod muškaraca sa stažem do 30 godina, i to 119 ili 32,51%, a najviša zastupljenost PGRS kod žena je sa radnim stažem do 20 godina, i to kod 154 osiguranice ili 46,95%.

Najčešći uzroci invalidnosti kod osiguranika kod kojih je utvrđen PGRS su, na prvom mjestu, maligna oboljenja, i to kod 271 osiguranika ili 39,05%, zatim slijede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja kod 77 ili 11,10%, bolesti srca i krvnih sudova kod 68 ili 9,80% i neurološka oboljenja kod 45 ili 6,48% osiguranika.

OCJENA RADNE SPOSOBNOSTI

PRAVO	BROJ	PROCENAT
POTPUNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI	694	25,00
KONTROLNI PREGLED	109	3,92
INO - KORISNICI IZ DRUGIH DRŽAVA	254	9,14
DJELIMIČNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI	2	0,07
NEMA KATEGORIJE	1196	43,08
VRAĆENO	175	6,30

TJELESNO OŠTEĆENJE

POZITIVNO RIJEŠENO	%	ODBIJENO	%	UKUPNO
3	12.50	21	87.50	24

NESPOSOBNOST ZA SAMOSTALAN ŽIVOT I RAD

POZITIVNO RIJEŠENO	%	ODBIJENO	%	UKUPNO
114	50.67	111	49.33	225

POTPUNI GUBITAK RADNE SPOSOBNOSTI

POL	BROJ	%
Muški	366	52,74
Ženski	328	47,26
UKUPNO	694	100,00

PGRS PREMA UZROKU INVALIDNOSTI

Broj	Naziv	Procenat
1.	Maligna oboljenja	39,05
2.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	11,10
3.	Bolest srca i krvotoka	9,80
4.	Neurološka oboljenja	6,48
5.	Ostale bolesti	33,21

2. SEKTOR ZA EKONOMSKE I FINANSIJSKE POSLOVE IZ OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

Poslovi iz nadležnosti Sektora za ekonomske i finansijske poslove iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja obavljaju se u tri organizacione jedinice, i to:

- Odsjeku za obračun i isplatu prava
- Odsjeku za računovodstvo
- Odsjeku za statistiku

Sektor za ekonomske i finansijske poslove iz oblasti PIO je u 2024. godini pored plaćanja i isplata penzija, izvršio i tri redovna usklađenja penzija i to 1. januara 2024. godine u procentu 2,08%, 1. maja 2024. godine u procentu 1,93% i 1. septembra 2,40%.

Takođe, Članom 29 Zakona o PIO propisan je minimalan iznos penzije 450,00 €, dok Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o PIO u Članu 193a poslije stava 13 dodaju se tri nova stava koja glase:

"Korisnicima prava na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju kojima se penzija isplaćuje u visini najnižeg iznosa penzije na dan 1. septembar 2023. godine, penzija će se odrediti u nominalnom iznosu najniže penzije utvrđenom članom 29 stav 3 ovog zakona, po službenoj dužnosti, bez donošenja posebnog rješenja. Izuzetno od stava 1 ovog člana i člana 58 ovog zakona, najniža penzija iz člana 29 st. 3 i 4 ovog zakona, neće se usklađivati u 2024. i 2025. godini.

Korisnicima prava na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju kojima se penzija isplaćuje u visini između najnižeg iznosa penzije na dan 1. septembar 2023. godine i najnižeg iznosa penzije utvrđenog članom 29 stav 3 ovog zakona, pripada iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije."

U decembru 2024. godine, zajedno sa novembarskom penzijom, izvršena je i isplata jednokratne novčane pomoći za penzionere koji imaju sto i preko sto godina. Tom prilikom je isplaćena jednokratna novčana pomoć od po 400 eura za 29 penzionera.

2.1. Odsjek za obračun i isplatu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja

Odsjek za obračun i isplatu prava prati i sprovodi propise iz: oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja u dijelu obračuna i isplate prava iz PIO, oblasti upravnog postupka u dijelu obračuna i isplate prava i iz oblasti obezbjeđenja i izvršenja.

Takođe, u ovom odsjeku vrši se sprovođenje rješenja i zaključaka u dijelu obračuna i isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u nacionalnom i međunarodnom osiguranju; kontrola pojedinačnih obračuna po rješenjima u nacionalnom i međunarodnom osiguranju; sprovođenje obračuna za refundaciju sredstava invalidima rada II kategorije, po zahtjevima poslodavaca; sprovođenje obračuna i obrada za isplatu odštetnih zahtjeva po preračunatim penzijama, shodno međunarodnom sporazumu o socijalnom osiguranju; vođenje evidencija o uplatama i isplatama po odštetnim zahtjevima, shodno međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; sprovođenje administrativnih, sudskih i drugih zabrana; unos članarine; unos, promjena i brisanje tekućih računa; izdavanje potvrda, uvjerenja i izvoda iz baze podataka korisnika prava o primanjima i kreditnim zaduženjima penzionera (za sticanje državljanstva, ostvarivanje tuđe njege i pomoći kod Centra za socijalni rad, jednokratne novčane pomoći, ovjeru zdravstvene knjižice, odmor i rekreaciju preko Saveza udruženja penzionera, subvencije za plaćanje računa za utrošenu električnu energiju, itd.); izrada mjesečnih, kvartalnih i godišnjih izvještaja u vezi sa isplatom prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja; izdavanje potvrda o životu za korisnike prava koji žive na teritoriji Crne Gore, a pravo iz PIO ostvaruju u drugim državama, po međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; sprovođenje potvrda o životu za korisnike prava iz PIO koji žive van teritorije Crne Gore, a pravo ostvaruju po međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju; vođenje službenih evidencija.

Tokom izvještajnog perioda Fond PIO Crne Gore je obezbijedio sredstva za isplatu **130.454** korisnika prava (civilni i vojni sa prebivalištem u Crnoj Gori i inostranstvu) i to:

BROJ KORISNIKA PRAVA NA DAN 31.12.2024. GODINE

R.br.	Civilni korisnici -Vrsta prava	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	BIH	Hrvatska	Srbija	Slovenija	Uk. broj
1	Starosna penzija	70.439	17	1.289	751	4.694	204	77.394
2	Invalidske penzije	16.664	187	172	71	623	28	17.745
3	Porodične penzije	27.722	95	624	284	1.085	40	29.850
4	Djelimične penzije	20		1	1			22
5	Srazmjerna starosna				1			1
7	Porodične penzije po drugom roditelju	149				1		150
8	Tuđa njega i pomoć	489			4	14		507
8	Tjelesno oštećenje	2.884		1	10	39		2.934
9	Privremena naknada invalida III kategorije	99						99
10	Dodatak za spomenicu	5						5
11	NTS							0
	Ukupno civilni korisnici prava	118.471	299	2.087	1.122	6.456	272	128.707

R.br.	Vojni korisnici- Vrsta prava	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	BIH	Hrvatska	Srbija	Slovenija	UK. Broj
1	Starosna penzija	695	2	3	10	31	1	742
2	Invalidske penzije	285		2	3	5		295
3	Porodične penzije	644	1	9	6	11	1	672
4	Porodične penzije po drugom roditelju	1						1
5	Tuđa njega i pomoć	10						10
6	Tjelesno oštećenje	27						27
7	NTS	161			2	1		164
	Ukupno vojni korisnici prava	1.823	3	14	21	48	2	1.911

R.br.	Ukupno civilni i vojni korisnici - Vrsta prava	Crna Gora	Makedonija	B I H	Hrvatska	Srbija	Slovenija	UK. Broj
1	Starosna penzija	71.134	19	1.292	761	4.725	205	78.136
2	Invalidske penzije	16.949	187	174	74	628	28	18.040
3	Porodične penzije	28.366	96	633	290	1.096	41	30.522
4	Djelimične penzije	20	0	1	1	0	0	22
5	Srazmjerna starosna	0	0	0	1	0	0	1
6	Porodične penzije po drugom roditelju	150	0	0	0	1	0	151
7	Tuđa njega i pomoć	499	0	0	4	14	0	517
8	Tjelesno oštećenje	2.911	0	1	10	39	0	2.961
9	Privremena naknada invalida III kategorije	99	0	0	0	0	0	99
10	Dodatak za spomenicu	5	0	0	0	0	0	5
11	NTS	161	0	0	2	1	0	164
	Ukupno civilni korisnici prava	120.133	302	2.101	1.141	6.503	274	130.454

Za izvještajni period pristiglo je i obrađeno u Odsjeku **20.467** rješenja, od područnih jedinica i Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja.

U djelokrug rada Odsjeka spada i sprovođenje administrativnih zabrana, razni oblici kredita kod poslovnih banaka i mikrokreditnih institucija u svojstvu korisnika kredita ili žiranta, krediti na odloženo plaćanje (registracija automobila, kupovina paketa suhomesnatih proizvoda, svinjske polutke, jagnjad, tehnička roba, odmor i rekreacija, itd.), rješenja o izvršenju od strane sudova. U izvještajnom periodu Odsjeku su dostavljene 11.100 sudskih i administrativnih zabrana od strane poslovnih banaka i MFI, obustave po raznim osnovama i potvrde o životu i mnogo drugih potvrda, zahtjeva, promjena tekućih računa, obavještenja, molbi itd. koje nije moguće brojčano iskazati.

OBRADENA AKTA U ODSJEKU U 2024. GODINI

1.	Rješenja od područnih jedinica	20.467
----	--------------------------------	---------------

2.	Sudske i administrativne zabrane, pristupnice i dr.	11.100
3.	Obustave po raznim osnovama i potvrde o životu	21.935

Takođe, prema bivšim državama SFRJ (Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Hrvatska, Srbija i Slovenija) blagovremeno je vršena dostava obrazaca potvrda o životu i tekućih računa u cilju zakonite isplate penzija korisnika prava Fonda PIO Crne Gore sa prebivalištem van teritorije Crne Gore.

Blagovremeno je vršena, shodno Zakonu, priprema i razmjena podataka u vezi sa odštetnim zahtjevima bivših republika SFRJ. Shodno zahtjevima korisnika, takođe je vršena ovjera potvrda o životu za lica koja su sa prebivalištem u Crnoj Gori, a primaju penziju iz Fonda druge države.

2.2. Odsjek za računovodstvene poslove u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja

U Odsjeku za računovodstvene poslove, kao i u prethodnom periodu, sve aktivnosti su obavljane u skladu sa propisima i uputstvima koji se odnose na računovodstvene politike državnih fondova. Naime, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore vodi poslovne knjige u skladu sa:

- Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list RCG“, br. 020/14, 056/14, 070/17, 04/18, 055/18, 066/19 i 070/21, 145/21, 123/23, 125/23 i 011/25);
- Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 124/23, i 086/24);
- Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet CG i budžete opština („Sl. list RCG“, br. 72/16, 106/20 i 080/21);
- Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta i državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“, br.023/14, 071/19 i 047/24), a u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima;
- Uputstvom o radu Državnog trezora („Sl. list CG“, br. 053/14, 072/15, 069/19, 096/21, 085/23,091/23 i 032/24);
- Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i popis stvari u državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 013/10);
- Zakon o državnoj imovini Crne Gore („Sl. list CG“, br. 021/09 i 040/11);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari („Sl. list CG“, br. 47/11);

- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list“ RCG, br. 032/03).

U skladu sa navedenim propisima postavljen je sistem budžetskog računovodstva i okvir finansijskog izvještavanja. Fond PIO Crne Gore je blagovremeno obezbijedio da se primici i izdaci, obaveze kao i potraživanja, stanje imovine i dr. u poslovnim knjigama evidentiraju po klasi, grupi i sintetici u skladu sa navedenim pravilnikom. Evidentiranje poslovnih događaja temelji se na zakonskim propisima i računovodstvenim standardima primjenom gotovinskog načela u evidentiranju primitaka i izdataka, kao i primjenom modifikovanog načela u evidentiranju imovine, obaveza i potraživanja.

Sistem vođenja budžetskog računovodstva i izvještavanja daju pouzdanu osnovu za upravljanje budžetom i postizanje finansijske odgovornosti u donošenju odluka i poslovnih politika. Stoga su u Fondu osigurane kontrole zakonite potrošnje u svakoj fazi njihovog nastanka.

U izvještajnom periodu u ovom odsjeku obavljani su poslovi koji se odnose na:

- praćenje i kontrolu finansijskih promjena Fonda uz primjenu važećih materijalno-finansijskih propisa, kontnog plana i drugih akata;
- obezbjeđivanje vođenja poslovnih knjiga – Glavne knjige Fonda i pomoćnih evidencija (osnovna sredstva, materijal i sitan inventar, analitike poslovnih partnera – kupaca i dobavljača) utvrđenih zakonom i podzakonskim aktima koji regulišu ovu oblast;
- kontrolu ispravnosti, tačnosti i zakonitosti knjigovodstvenih isprava na kojima se zasniva knjigovodstvena evidencija Fonda;
- evidentiranje prihoda po osnovu doprinosa za PIO po vrstama doprinosa na bazi izjave primaoca koje dostavlja Ministarstvo finansija - Direktorat Državnog trezora;
- evidentiranje prihoda po međunarodnim sporazumima i ostalih prihoda Fonda na osnovu izvještaja dostavljenih od strane poslovne banke i Ministarstva finansija – Direktorat Državnog trezora;
- evidentiranje obračuna prava iz PIO iz nacionalnog i međunarodnog socijalnog osiguranja, na osnovu rekapitulara o obračunatim vrstama prava iz PIO;
- evidentiranje isplaćenih prava iz PIO u nacionalnom i međunarodnom osiguranju na osnovu izvještaja dobijenih od Državnog trezora i poslovne banke za plaćanja prema inostranstvu;
- obračun i evidentiranje doprinosa na penzije po stopama propisanim Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje;

- evidentiranje promjena na osnovnim sredstvima, sitnom inventaru i potrošnom materijalu i obračun amortizacije;
- obradu i evidentiranje ostalih plaćanja koja proizilaze iz rada Fonda (zarada zaposlenih na bazi izvršenih obračuna, faktura za materijalne troškove Fonda, odluke Upravnog odbora Fonda i drugih materijalno – finansijskih dokumenata);
- kontinuirano usaglašavanje stanja sa dobavljačima Fonda i dostavljanje izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou;
- pripremu podataka za izradu polugodišnjih i godišnjih izvještaja o finansijskom poslovanju radi dostavljanja nadležnim organima i institucijama;
- izradu izvještaja o neizmirenim obavezama Fonda PIO na kvartalnom i godišnjem nivou, a po zahtjevu Ministarstva finansija i Ministarstva rada i socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji u kraćim vremenskim intervalima.

Stupanjem na snagu Uredbe o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki („Sl.list CG“ br. 029/23 od 16.03.2023.godine) propisana je objedinjena nabavka od strane Uprave za katastar i državnu imovinu za potrebe organa državne uprave i državnih fondova za nabavku roba i usluga.

Računovodstvo Fonda je tokom 2024. godine izvršilo sva potrebna knjiženja i usaglasilo stanja sa dobavljačima Fonda na osnovu dostavljenih izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou.

U toku 2024. godine odrađen je 961 nalog za knjiženje, što je 24.616 stavki, a po vrsti aktivnosti: 50 - glavni račun državnog trezora -155 naloga, 51 - doprinosi za PIO - 226 naloga, 52 - trezor ostali primici - 59 naloga, 65 - devizni račun kod Prve banke - 125 naloga, 25 - ostala knjiženja - 396 naloga.

Pored redovnih aktivnosti koje se odvijaju u Odsjeku za računovodstvene poslove u oblasti PIO, u toku 2024. godine službenici su bili angažovani i na stavljanju na uvid dokumentacije i podataka u vezi sa izvorima finansiranja i izdacima Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore koji su evidentirani u Glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama Fonda, po zahtjevima ovašćenih revizora Državne revizorske institucije koji su izvršili kontrolu Fonda PIO Crne Gore u sklopu kontrole Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2023. godinu.

U okviru revizije izvora finansiranja obuhvaćena je revizija prihoda po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, po svim vrstama doprinosa, koji su evidentirani na bazi „izjave primaoca“ koju dostavlja Ministarstvo finansija -

Državni trezor, ostalih izvornih prihoda koji se evidentiraju na bazi izvoda sa evidencionih računa i usaglašenost podataka sa Glavnom knjigom Trezora.

Revizijom izadataka Fonda obuhvaćeni su izdaci koji se odnose na obračun i isplatu penzija i bruto zarada zaposlenih. Državni revizori su izvršili neposredni uvid u obračun penzija, zarada i zahtjeva za plaćanje, na osnovu kojih su izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Fonda.

Pored redovne kontrole u okviru Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2024.godinu, službenici su bili angažovani na stavljanju na uvid dokumentacije i podataka, po zahtjevima ovašćenih revizora Državne revizorske institucije koji su u skladu sa čl. 9 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl.list CG“, br.28/04, 27/06, 78/06, 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17) , a shodno članu 30 Poslovnika DRI (Sl.list CG, br. 03/15) izvršili reviziju Godišnjeg finansijskog izvještavanja i pravilnosti poslovanja Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore za 2022. i 2023. godinu.

Cjelokupna dokumentacija koja je stavljena na uvid je skenirana i dostavljena u elektronskoj i papirnoj formi.

Takođe, u okviru sektora izvršeno je usaglašavanje stanja na svim računima, dobavljačima, izvoda otvorenih stavki na godišnjem nivou, kao i izrada polugodišnjih i godišnjih izvještaja o finansijskom poslovanju radi izrade Završnog računa za 2024. godinu.

2.3. Odsjek za statistiku i analize

U Odsjeku za statistiku i analize aktivnost je usmjerena na izradu statističkih izvještaja iz oblasti obračuna i isplate prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

U ovom Odsjeku, tokom 2024. godine, obavljale su se sljedeće aktivnosti:

- vršena je obrada statističkih podataka po izvršenim isplatama prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja, radi analiziranja podataka o kretanju broja penzionera po vrstama prava i strukturi;
- pripremani su statistički podaci, na mjesečnoj osnovi, o korisnicima prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja po raznim kriterijumima - starosnoj i polnoj strukturi, visini penzija, opštinama, godinama korišćenja prava i dr;
- pripremani su statistički izvještaji koji su na mjesečnom i godišnjem nivou objavljeni na sajtu Fonda PIO;

- shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjoj kontroli u javnom sektoru i Smjernicama za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora, održavane su radionice radi definisanja spiska rizika za Odsjek.
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je proizvođač zvanične statistike u skladu sa članom 7 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (“Sl. list Crne Gore”, br. 018/12 i 047/19), sistemom zvanične statistike Crne Gore i petogodišnjim Programom zvanične statistike 2024. - 2028. godina u oblasti statistike socijalne zaštite.

U vezi s tim, obrazovan je Stručni tim statističkog sistema Crne Gore u kome je jedan od članova predstavnik iz Odsjeka za statistiku i analize Fonda PIO. Shodno zaključcima sa sastanaka urađene su brojne aktivnosti u cilju jačanja međuinstitucionalne saradnje, veće vidljivosti rezultata zvanične statistike, obezbjeđivanje smjernica podrške u obliku obuka u sprovođenju i praćenju kvaliteta i sl.

- kako je Fond PIO administrativni izvor podataka o broju korisnika prava i iznosu isplaćenih sredstava, shodno Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju Crne Gore, Odsjek je iz osnova svoje nadležnosti, tokom 2024. godine uspješno saradivao na realizaciji ESSPROS statistike - Evropski sistem integrisane statistike socijalne zaštite.
- pripremani su statistički podaci za potrebe Monstata, Ministarstva finansija, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji, zatim za potreb štampanih i elektronskih medija, Saveza udruženja penzionera Crne Gore, lokalnih penzionerskih udruženja i dr.

3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE, POSLOVE PRUŽANJA STRUČNE POMOĆI ORGANIZACIJAMA PENZIONERA I LJUDSKE RESURSE

Sektor za pravne poslove, poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera i ljudske resurse čine dvije organizacione jedinice:

- Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera i
- Odsjek za ljudske resurse.

3.1. Odsjek za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera

Shodno Praviliku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u nadležnosti ovog Odsjeka nalaze se poslovi koji se odnose na:

- pripremu predloga opštih i drugih akata koje donose Upravni odbor Fonda i direktor Fonda;
- sistemsko praćenje i analizu zakonskih i drugih propisa;
- pripremu i kontrolu ugovora i sporazuma koje zaključuje Fond;
- pravno zastupanje Fonda i njegovih organa pred nadležnim sudovima i drugim organima;
- pružanje stručne pomoći, logistike i podrške u radu Savezu udruženja penzionera Crne Gore i opštinskih udruženja penzionera;
- praćenje realizacije ugovora vezanih za stambenu problematiku korisnika prava iz PIO;
- saradnja sa resornim državnim organima i Savezom udruženja penzionera Crne Gore, kao i druge poslove iz djelokruga rada ovog odsjeka.

-U periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine u rad je primljeno 35 novih tužbi, od kojih se većina odnosi na naknadu materijalne štete zbog manje isplaćene otpremnine, shodno Sporazumu o prestanku radnog odnosa zaključenog između Fonda PIO Crne Gore, kao tuženog i bivših službenika Fonda, kao tužilaca.

Naime, u predmetima, po navedenom pravnom i činjeničnom osnovu, u toku 2017. i 2018. godine pred Osnovnim sudom u Podgorici vođeni su postupci po tužbama bivših zaposlenih Fonda PIO Crne Gore, kao tužilaca, koji postupci su pravosnažno okončani u korist Fonda, kao tuženog, na način što su tužbeni zahtjevi bili odbijeni, ili su tužioci povukli tužbe.

Nakon pravosnažne presude u predmetu bivšeg zaposlenog Lj.M. broj: P.br.1546/2020 od 24.09.2020. godine koji je nakon dvije ukidne presude Višeg suda riješen u korist tužioca, što je dovelo do promjene zauzetog pravnog stava od strane prvostepenog suda, tužioci koji su u prethodnom period povukli tužbe, ponovo su podnijeli iste, sa pozivom na navedenu presudu. S tim u vezi, pred Osnovnim sudom u Podgorici u toku su postupci u 17 predmeta po tužbama bivših zaposlenih, koji još uvijek nijesu pravosnažno okončani.

U ovom izvještajnom periodu dat je akcenat i na predmete po tužbama koji su dobijeni u rad u toku prethodnih godina, koji postupci su vođeni i okončani u ovom izvještajnom periodu, ili je dio njih još uvijek u toku pred prvostepenim i drugostepenim sudom, a riječ je o postupcima koje su, uglavnom, inicirali vojni penzioneri, kao tužioci, iz sledećih pravnih osnova:

- Isplate duga zbog manje isplaćene razlike penzije između konačnog iznosa prava i iznosa po ranijem rješenju, za period od 15.08.2007. godine do izrade nalaza i mišljenja vještaka ekonomsko-finansijske struke, zbog neusklađivanja penzija od 2×10% vojnim penzionerima, shodno Odlukama Upravnog odbora Fonda PIO Crne Gore od 01.12.2007. godine i 01.12.2008. godine;

- Naknada štete zbog manje isplaćivane penzije zbog neusklađivanja penzije vojnim penzionerima shodno Odluci Upravnog odbora Fonda PIO Crne Gore br.64/2007 od 20.07.2007. godine, koja se odnosi na usklađivanja penzija i novčanih naknada od 01.07.2007. godine za 11,89%;

- Naknada materijalne štete, koja se ogleda u razlici između isplaćenih penzija, i penzija koje su trebale biti isplaćene primjenom odredbe čl. 245 Zakona o Vojski Jugoslavije, zbog neusklađivanja penzije vojnim penzionerima za 0,5%.

Polazeći od činjenice da je shodno odredbi člana 90 i 94 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju svim korisnicima prava iz PIO, pa i vojnim penzionerima, kao tužiocima u gore navedenim postupcima, pružena mogućnost da zaštitu svojih prava ostvare u upravnom postupku i postupku pred Upravnim sudom, te činjenice da je tuženi - Fond PIO, u odnosu na vojne penzionere, posebnim rješenjima utvrđivao iznose i visinu penzije, to navedena rješenja imaju status upravnog akta, čija se pravilnost može ispitivati u upravnom postupku pred organima uprave i u upravnom sporu, u skladu sa pomenutim zakonskim određenjem, što su navedeni korisnici prava, kao tužioci, i činili, iz kojih razloga isti u postupcima pred redovnim sudom, prema mišljenju Fonda, nemaju pravo na naknadu štete u vidu manje isplaćivane penzije, a kakav pravni stav je, konačno, zauzet na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Crne Gore br.Su.I br.26-1/20 od 25.06.2020. godine, po zahtjevu Osnovnog suda u Podgorici, radi ujednačavanja sudske prakse u pokrenutim postupcima, s obzirom na veliki broj podnesenih tužbi pred tim i drugim sudovima u Crnoj Gori, u sporovima koji se vode po istom činjeničnom stanju i jednakom pravnom osnovu. Nakon promjene sudske prakse, koja je bila rezultat upornog insistiranja tuženog o nepostojanju pravnog osnova za usvajanje tužbenih zahtjeva, što je bio slučaj u desetinama predmeta u 2020. godini, koji su okončani donošenjem pravosnažnih presuda u korist tužioca - vojnih penzionera, nakon promjene pravnog stava od strane Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju, Osnovni sudovi u Crnoj Gori su počeli da odbijaju tužbene zahtjeve, kao neosnovane, što je u izvještajnom periodu učinjeno u desetinama predmeta, ili bi tužioci povlačili podnijete tužbe, sada svjesni negativnih ishoda pokrenutih postupaka koje su inicirali. Fond je

stava da će i postupci koji su još uvijek u toku, a bilo ih je pokrenuto 687 samo u 2020. godini, biti okončani na identičan način, tj. odbijanjem tužbenih zahtjeva, prekidom postupaka, ili povlačenjem tužbi.

- Predmeti po tužbama korisnika prava na penziju radi naknade materijalne štete zbog postupanja Fonda suprotno odredbi člana 103 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

U pitanju su postupci u kojima su petitumom tužbenog zahtjeva tužioci tražili povraćaj iznosa koji su im obustavljeni od penzija po osnovu dobrovoljnih i prinudnih izvršenja, i to na osnovu rješenja o izvršenju javnih izvršitelja, kao i administrativnih zabrana kreditora za pružene usluge ili kupovinu roba na odloženo plaćanje od strane tužilaca, pri čemu su obustave od penzija koje su vršene iznosile više od ½ njihovog iznosa.

-Postupci u predmetima koji se vode pred Osnovnim sudom u Podgorici radi naknade materijalne štete zbog nepravilnog utvrđivanja i računanja doprinosa za penziju i njenog pogrešno utvrđenog iznosa.

U navedenim predmetima koji nisu pravosnažno okončani dio tužbenih zahtjeva je odbačen zbog nenadležnosti suda za postupanje, a u drugom dijelu su postupci prekinuti do rješavanja prethodnog pitanja.

- Postupak u predmetu po tužbi zbog manje isplaćene penzije shodno članu 100 a Zakona o PIO, za 12 mjeseci unazad.

S obzirom, da je tužiocu koji ima prebivalište u Sarajevu rješenje o priznavanju prava na penziju za dio staža koji je imao u Crnoj Gori naknadno uručeno od strane Fonda, kao tuženog, istom je po njegovom zahtjevu isplaćena penzija za period od 12 mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva zbog nedostavljanja potvrda o životu, a ne za cijeli period od dana priznavanja prava na penziju, na šta tužilac smatra da ima pravo. Protiv prvostepene presude kojom je usvojen tužbeni zahtjev Fond je podnio žalbu Višem sudu koji postupak je još uvijek u toku.

-Utvrđivanje ništavosti administrativne zabrane, izjave za žiranta i ugovora o kreditu, izdavanje privremene mjera zabrane postupanja po administrativnim zabranama, i naknade materijalne štete.

Po pravilu u predmetima po ovom pravnom osnovu u toku postupka pred prvostepenim sudom na predlog tužioca izvodi se vještačenje od strane vještaka grafološke struke, od čijeg nalaza i mišljenja prevashodno zavisi osnovanost

tužbenog zahtjeva i samim tim ishod spora. Vrijednost spora, ako nije precizirana, obično biva predmet novog tužbenog zahtjeva, ukoliko se pravosnažnom presudom utvrdi ništavost sporne kreditne dokumentacije.

-Postupci po tužbama za utvrđivanje prava svojine.

Osnovni sud u Podgorici donio je prvostepenu presudu u predmetu P.br.1185/2023 godine, po tužbi službenice Fonda PIO Crne Gore Č.V., kao tužilje, radi utvrđivanja prava svojine na stanu, koji je u vlasništvu Fonda, a za čiju kupovinu je tužilja po osnovu Ugovora o kreditu sa Fondom od 25.6.1998. godine dobila sredstva. Iako je tužilja u posjed stana ušla nakon zaključenja predmetnog Ugovora, i iznos kredita u cjelosti vratila, imajući u vidu odredbe Zakona o državnoj imovini, Fond nije imao pravnog osnova da bez prethodne saglasnosti Vlade prenese vlasništvo na predmetnom stanu na tužilju, iz kojih razloga je ista pokrenula spor pred sudom. Na prvostepenu presudu kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužilja je podnijela žalbu Višem sudu u Podgorici, koji postupak je u toku.

Pred Osnovnim sudom u Herceg Novom vođen je postupak rad utvrđivanja prava svojine i otkupa stana, po tužbi zakonske nasljednice pok.korisnice stana, kao tužilje, protiv Fonda PIO CG, kao tuženog, u kojem postupku je prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtjev, pa je tužilja podnijela žalbu Višem sudu.

-Postupci pred Upravom za nekretnine u Bijelom Polju.

I u ovom izvještajnom periodu, kao i u prethodnim godinama, pred Upravom za nekretnine u Bijelom Polju u toku je više postupaka po zahtjevima lica sa teritorije Opštine Bijelo Polje, za povraćaj poljoprivrednog zemljišta iz društvene svojine, koje je u istu prešlo na osnovu rješenja Komisije za arondaciju br.01-414/2 od 28.04.1962.godine. U ovim predmetima su ranije donesena rješenja Uprave za nekretnine za povraćaj imovine, u postupcima po žalbama pred Ministarstvom finansija, kao drugostepenim organom, ili po tužbama pred Upravnim sudom Crne Gore, već nekoliko puta poništavana i vraćana na ponovni postupak i odluku prvostepenom organu.

-Postupak po tužbi radi isplate duga.

Fond PIO Crne Gore, kao tužilac, podnio je tužbu protiv V.B. bivšeg javnog izvršitelja iz Kolašina, radi isplate duga, iz razloga što je isti u predmetima tri vojna penzionera-izvršnih povjerilaca H.H., M.D. i R.B., sa namjerom izbjegavao dostavljanje spornih rješenja Fondu, kao izvršnom dužniku, i na taj način onemogućio Fond da reaguje blagovremeno i spriječi neosnovanu naplatu

sredstava sa svog računa, odnosno tuženi javni izvršitelj je donio rješenja o izvršenju o naplati već realizovanih i naplaćenih potraživanja, i to shodno fiktivnim (nepostojećim) izvršnim ispravama, a u cilju pribavljanja protivpravne imovinske koristi za sebe, pri čemu je tuženi iskazao spremnost da dugovani iznos vrati tužiocu, ali je dobrovoljno uplatio samo dio duga u iznosu od 94.431,51 €. Preostali iznos duga koji je predmet tužbenog zahtjeva preciziraće se u toku postupka pred sudom nakon izrade nalaza i mišljenja angažovanog vještaka finansijske struke.

Takođe, nakon podnesene krivične prijave od strane Fonda PIO Crne Gore, protiv ovog izvršitelja ODT Kolašin podnijelo je optužni akt zbog krivičnog dijela zloupotrebe službenog položaja iz čl.416 st 2 u vezi st.1 u vezi čl.49 KZ Crne Gore, koji postupak je u toku pred Osnovnim sudom u Kolašinu.

Pored gore navedenih predmeta, u radu ovog Odsjeka su u toku i postupci u predmetima koji su iz raznih razloga, prenijeti iz ranijih godina, i isti se zbog prekida postupka, ukidanja presuda ili postupaka po žalbama i revizijama vode i po nekoliko godina.

U Odsjeku za pravne poslove i poslove pružanja stručne pomoći organizacijama penzionera sprovodi se i postupak u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, na osnovu podnesenih zahtjeva fizičkih i pravnih lica. Tokom izvještajnog perioda, Fondu PIO Crne Gore podneseno je 90 zahtjeva za slobodan pristup informacijama. U zavisnosti od same sadržine podnijetog zahtjeva, na neke je odgovoreno u formi dopisa, na neka su donijeta rješenja u zakonom propisanom roku.

Takođe, u okviru svojih nadležnosti u Odsjeku se obavljaju i poslovi zaštite podataka o ličnosti, koji obuhvataju:

- vođenje evidencije podataka o zbirkama ličnih podataka i sprovođenje procedura za njihovo uspostavljanje i vršenje izmjena,
- pripremu obavještenja o obradi i izmjena ličnih podataka, na lični zahtjev stranke,
- saradnju sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u domenu nadležnosti.

3.2. Odsjek za ljudske resurse

Odsjek za ljudske resurse je u izvještajnom periodu obavljao aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaposlenih u Stručnoj službi Fonda PIO.

U Odsjeku za ljudske resurse vrše se poslovi koji se odnose na:

- praćenje propisa iz oblasti državnih službenika i namještenika i propisa iz oblasti rada Fonda PIO Crne Gore;
- uspostavljanje i pružanje podrške procedurama zapošljavanja novih kadrova i sprovođenje postupaka prijema novozaposlenih u saradnji sa Upravom za ljudske resurse;
- obučavanje i razvoj ljudskih resursa;
- ocjenjivanje kadra;
- koordinaciju obuke i razvoj programa stalnog profesionalnog usavršavanja kadrova;
- vođenje evidencije o realizovanim seminarima i obukama;
- izradu i praćenje realizacije Plana integriteta;
- vođenje evidencije o poklonima;
- praćenje primjene Etičkog kodeksa zaposlenih;
- saradnju sa državnim organima, organima lokalne samouprave, NVO i drugim pravnim licima i druge poslove iz djelokruga rada ovog odsjeka.

Odsjek za ljudske resurse obavljao je poslove koji se, prije svega, odnose na unapređenje ljudskih resursa, pripremu i donošenje rješenja o pravima iz radnog odnosa, pripremu i donošenje rješenja o ocjenjivanju rada službenika, pokretanje postupaka za popunu radnih mjesta, pripremu ugovora o djelu, ugovora o dopunskom radu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, prijavljivanje i odjavljivanje zaposlenih nadležnoj službi, odnosno Poreskoj upravi, utvrđivanje i održavanje kadrovske evidencije zaposlenih, izdavanje uvjerenja, ažuriranje personalnih dosijea, itd.

Posebno je potrebno istaći učešće ovlašćenih službenika u radu Mreže za upravljanje ljudskim resursima Crne Gore, gdje se u procesu reforme službeničkog sistema stvorila potreba za osnivanjem jedne ovakve Mreže koja će pomoći širenju informacija iz oblasti službeničkog sistema i jačanju kapaciteta službenika zaduženih za ljudske resurse da implementiraju standarde i procedure iz oblasti upravljanja ljudskim resursima. Oblasti koje su predmet interesovanja za rad Mreže su: zapošljavanje i selekcija, probni rad i mentorstvo, ocjenjivanje radnog učinka, napredovanje, nagrađivanje, obuka i razvoj, interno tržište rada i kadrovsko planiranje, centralna kadrovska evidencija, etički kodeks, integritet, konflikt interesa, disciplinska odgovornost, prestanak radnog odnosa, kao i druge oblasti.

Shodno zakonskoj obavezi, Odsjek za ljudske resurse je izradio Kadrovski plan za 2024. godinu. Kadrovski plan Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore pripremljen je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list Crne Gore“, br. 02/18, 34/19 , 8/21 i 37/22), Metodologijom za izradu kadrovskog plana kao i Budžetom Crne Gore za 2024. godinu. Isti je donijet u cilju upravljanja kadrovima i obuhvata jedinstvene standarde za upravljanje ljudskim resursima. Kadrovski plan se sastoji od zbirnih i pojedinačnih podataka o zaposlenima u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, kao i od podataka koji se odnose na nova zapošljavanja u godini za koju se kadrovski plan donosi. Tabelarni prikaz kadrovskog plana obuhvata:

- broj državnih službenika i namještenika po svakom radnom mjestu, odnosno zvanju, koji su u radnom odnosu na neodređeno i određeno vrijeme;
- broj potrebnih državnih službenika i namještenika, po svakom radnom mjestu, odnosno zvanju, u godini za koju se donosi kadrovski plan;
- broj pripravnika, po nivou kvalifikacije obrazovanja i vrsti stručne spreme, kao i broju potrebnih pripravnika;
- broj službenika koji će ispuniti uslov za penziju;
- druge podatke od značaja za kadrovsko planiranje.

Broj zaposlenih u Fondu na dan 01.01.2025. godine iznosi 202 zaposlena službenika.

Broj službenika neodređeno/određeno		Broj pripravnika
197	5	0

U toku 2024. godine prestao je radni odnos za tri službenika po sili zakona, od čega u dva slučaja navršanjem 67 godina života, a u jednom slučaju usljed gubitka radne sposobnosti zaposlenog. Jedan službenik je zatražio sporazumni prestanak radnog odnosa, tri službenika su dala otkaz.

U toku 2024. godine donijeta su rješenja o zasnivanju radnog odnosa na neodređeno vrijeme, za 9 službenika, nakon pokrenutih postupaka za popunu radnih mjesta putem internog ili javnog oglasa, dok je za jednog službenika donešeno rješenje o postavljenju, nakon pokrenutog postupka za popunu radnog mjesta na određeno vrijeme putem javnog konkursa. Postupci za popunu tri radna mjesta putem javnog oglasa, pokrenuti u 2024. godini su u toku.

Takođe, ranije započeti postupak popune radnog mjesta direktora/ice Fonda PIO CG okončan je Odlukom Upravnog odbora broj: 58 od 26.11.2024. godine na osnovu koje nije imenovan direktor/ica ovog Fonda u postupku po o objavljenom javnom Konkursu broj 02-100/22-1023/4 od 30.09.2022.godine. Komisija za žalbe svojim rješenjem UPII 05-102/24-1434/6 od 06.02.2025. godine odbila je žalbu prvorangirane kandidatkinje, kao i žalbu drugorangiranog kandidata rješenjem broj: UPII 05-102/24-1452/6 od 06.02.2025. godine, pa je navedena Odluka Upravnog odbora postala izvršna.

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima uvedena je i obaveza donošenja planova integriteta za sve državne organe, u skladu sa smjernicama organa uprave nadležnog za antikorupcijske poslove - Agencije za sprečavanje korupcije. Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja u okviru organa kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta, a koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa rizicima za nastanak i razvoj korupcije, nezakonitog lobiranja i sukoba interesa kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

Pored navedenog, Odsjek vrši blagovremeno ažuriranje svih podataka koji se unose u Centralnu kadrovsku evidenciju kroz program HRMIS-a. Centralna kadrovska evidencija obuhvata podatke o državnim službenicima i namještenicima, i to: ime, prezime, jedinstveni matični broj kao i druge podatke od značaja za upravljanje kadrovima.

Službenice Odsjeka za ljudske resurse su tokom godine učestvovala na seminarima i obukama organizovanim od strane Uprave za ljudske resurse, a koji se prije svega tiču jačanja vještina zaposlenih u oblasti upravljanja ljudskim resursima, strateškog planiranja, upravljanja ljudskim resursima, liderstva, vođenja intervjua, kao i jačanja kapaciteta za kadrovsko planiranje zaposlenih. U izvještajnom periodu zaposleni su učestvovali na seminarima i obukama tokom godine, prijavljivanjem koje se vrši posredstvom Odsjeka za ljudske resurse, koje ima za cilj unapređenje znanja i vještina zaposlenih neophodnih za rad u državnim organima.

Odsjek je uporedo sa aktivnostima koje su naprijed navedene obavio i ostale radne zadatke, koji između ostalog, podrazumijevaju svakodnevnu komunikaciju sa drugim organima državne uprave, prije svega sa Upravom za ljudske resurse, Komisijom za žalbe i Državnom revizorskom institucijom, i učestvovao u izradi Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2025. godine.

4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE U OBLASTI PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

U sektoru za Informacione tehnologije obavljaju se poslovi eksploatacije aplikativnog softvera upravljanje i održavanje mrežno-komunikacione, serverske infrastrukture, obezbjeđenja podataka, sistemskog softvera, upravljanje elektronskom arhivom, održavanje periferne računarske opreme itd. IT sistem je baziran na Oracle platformi.

Organizaciono sektor je podijeljen na tri odsjeka:

- Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera
- Odsjek za sistemski softver i obradu
- Odsjek za vođenje elektronske evidencije

4.1. Odsjek za projektovanje, razvoj i održavanje aplikativnog softvera

U odsjeku su se vršile redovne aktivnosti koje se odnose na održavanje i doradu softverskog rješenja koje se koristi u Fondu PIO. IT sistem u Fondu PIO u potpunosti je prilagođen i pruža potpunu podršku svim poslovnim procesima u Fondu PIO. Tokom 2024 godine radile se se aktivnosti na održavanju softvera za podsisteme:

- Poslovno aplikativnog softvera i
- Tzv „core” aplikacija sa modulima:
 - Aktivni osiguranici
 - Matična evidencija penzionera (novi i stari zakoni)
 - Kancelarijsko poslovanje
 - Isplata prava
 - Razmjena xml poruka sa sistemom u Poreskoj upravi
 - Razmjena xml poruka sa Centralnim registrom stanovnika

Od aktivnosti koje se odnose na održavanje i prilagođavanje navedenih modula izdvajamo:

- Analiza i prečišćavanje podataka o penzionerima kod kojih je upit iz CRS-a vratio upunjen datum smrti.

- Redovno slanje elektronske prijave novih korisnika prava iz PIO ka registru obveznika i osiguranika u Poreskoj upravi; Komunikacija sa Poreskom upravom, Zavodom za zapošljavanje Crne Gore i Fondom za zdravstvo po pitanju razmjene podataka iz Centralnog registra osiguranika i obveznika i rješavanja spornih slučajeva; Postupanje po svakodnevnim zahtjevima Poreske uprave koji se odnose na promjene matičnih brojeva građana kao i rješavanje spornih situacija do kojih dolazi prilikom razmjene podataka.
- Elektronska razmjena podataka sa Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.
- Elektronska obrada M-4 obrazaca koja obuhvata kontrolu podataka dobijenih od obveznika uplate doprinosa, davanje instrukcija u cilju otklanjanja postojećih grešaka, štampanje kolektivnih prijava i ažuriranje baze podacima sa ovjerenih i potpisanih kolektivnih M-4 prijava. Broj elektronski obrađenih M-4 obrazaca u 2024. godini je 18.652.
- Učešće u radnoj grupi vezano za funkcionisanje Fonda PIO u sklopu Sistema objedinjene registracije u kontekstu aktuelnog projekta uvođenja novog informacionog sistema u Upravi prihoda Crne Gore.
- Kreiranje i gašenja korisničkih naloga po zahtjevu.
- Automatizacija izračuna visine prava po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o PIO („Službeni list Crne Gore“, br. 125/23 od 31.12.2023.)
Odnosi se na ostvarivanje prava na penziju ostvarivanje prava na minimalni iznos od 450 eura ili razlike od ostvarenog iznosa penzije do 450 eura, ostvarivanje prava na starosnu penziju kad osiguranik navršši 40 godina staža osiguranja koji se računa u efektivnom trajanju bez obzira na godine života i na ostvarivanje prava na penziju osiguranika iz sektora metaloprerađivačke i rudarske industrije.
- Testiranje rada aplikacije nakon upgrade-a Oracle Sistema Fonda PIO.
- Automatizacija izračuna visine prava po Zakonu o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 077/24 od 05.08.2024). Odnosi se na ostvarivanje prava na penziju lučko-transportnih radnika.
Automatizacija izračuna penzija obuhvata analizu zakona, ažuriranje parametarskih tabela (pravni osnovi, uslovi...), izradu specifikacije za izračun, testiranje, izradu uputstva za korisnike i i obuku korisnika.
- Automatski izračun za razlika za korisnike penzija kojima treba doplatiti iznos do 450 eura – ukupno obrađeno 311.416 korisnika sa isplaćenim iznosom od 22.696.472,25 eura
- Izrada izvještaja po zahtjevima.
- Testiranje sistema na novoj opremi.

- Izrada specifikacija za nove izvještaje, testiranje izvještaja i izrada uputstva za korisnike.
- Obrade redovnih i vanrednih obračuna penzija.
- Automatsko formiranje obustava.
- Slanje elektronskih fajlova za isplatu bankama.
- Podrška u radu krajnjim korisnicima.

4.2. Odsjek za sistemski softver i obradu

U odsjeku su se vršile redovne aktivnosti koje se odnose na održavanje i nesmetano funkcionisanje hardverskih komponenti sistema i sistemskog softvera, uključujući i održavanje mrežnih uređaja, računarske mreže i serverske infrastrukture. Standardne aktivnosti koje su realizovane tokom 2024. godine u odsjeku su:

- Održavanje mrežno-komunikacione infrastrukture (mrežni uređaji i protokoli).
- Održavanje serverske infrastrukture (bazni, aplikativni, mail serveri...).
- Održavanje radnih stanica i perifernih uređaja.
- Podrška korisnicima sistema;
- Instalacija novonabavljene računarske opreme (štampači, kompjuteri, skeneri);
- Održavanje sistemskog softvera na serverima i radnim stanicama (linux, windows).
- Briga o sigurnosti sistema.
- Održavanje antivirus zaštite.
- Sprovođenje backup procedura uz redovno pohranjivanje sigurnosne kopije na udaljenoj lokaciji.
- Održavanje baze podataka.
- Održavanje IP telefonije.
- Održavanje LAN konekcija ka mreži državnih organa i Poreskoj upravi.
- Održavanje WAN konekcija ka Područnim jedinicama.
- Uspostavljena WAN konekcija ka kancelariji u Kolašinu.
- Uspostavljanje sigurnog načina razmjene podataka (kriptovanjem) prema ino bankama u Sloveniji i Hrvatskoj i prema Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.
- Razmjena kriptovanih podataka sa fondovima PIO iz regiona.
- Uspostavljena konekcija za razmjenu kriptovanih podataka sa Federalnim zavodom MIO/PIO.
- Razmjena podataka (kriptovanjem) prema ino bankama u Sloveniji i Hrvatskoj i prema Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

- Razmjena podataka ka Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije za potrebe projekta Socijalni karton (web servis sa digitalnim certifikatima).
- Migracija na novu serversku infrastrukturu i sistemski softver.

Kao rezultat rada navodimo da su sve mjesečne obrade penzija su izvršene u predviđenim rokovima, te nije bilo kašnjenja po pitanju mjesečnih isplata penzija.

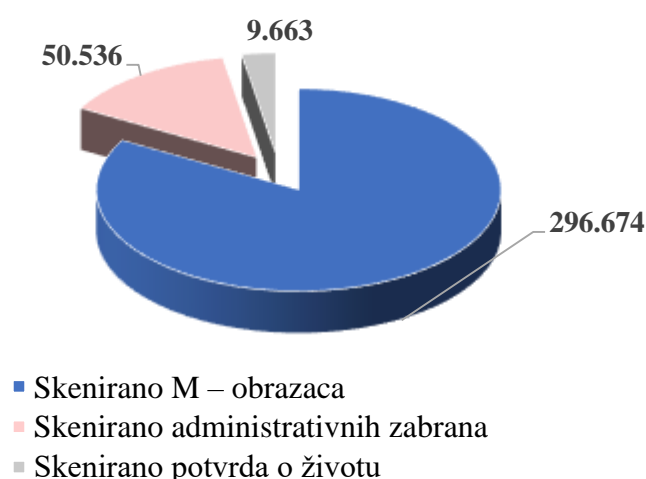
4.3. Odsjek za vođenje elektronske evidencije

U odsjeku za vođenje elektronske evidencije obavljali su se poslovi koji se odnose na digitalno arhiviranje (skeniranje) dokumenata za potrebe Odsjeka za obradu podataka matične evidencije, Odsjeka za obračun i isplatu iz PIO i rekonstrukcije mikrofilmovanih penzionih predmeta na zahtjev područnih jedinica.

Odrađeni su sljedeći poslovi:

Skenirano M – obrazaca	296. 674
Skenirano administrativnih zabrana	50. 536
Skenirano potvrda o životu	9. 663

Prema zahtjevima područnih odjeljenja odrađene su rekonstrukcije 15 penzionih predmeta koji su mikrofilmovani ili skenirani.

Za potrebe Odsjeka za obradu podataka matične evidencije skenirano je 296.674 M - obrazaca (prijave podataka o stažu osiguranja i zaradi M-4, prijave promjena podataka M-8, prijave i odjave osiguranja M-1, M-2).

Za potrebe Odsjeka za obračun i isplatu iz PIO odrađeno je skeniranje 60.199 dokumenata. Vodilo se računa o ažurnosti, da mjesečno skeniranje bude završeno do isplate penzija i na taj način obezbjedi brz pristup i pregled potrebnih dokumenata.

5. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

U skladu sa članom 35. stav 4 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“ br.75/18”), Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju Fonda PIO Crne Gore (u daljem tekstu: Fond) dužan je da dostavi Godišnji izvještaj o radu Odjeljenja za unutrašnju reviziju Rukovodiocu subjekta.

Unutrašnja revizija je nezavisna objektivna aktivnost koja ima za cilj dodavanje vrijednosti Fondu kroz unapređenje njenog rada i efikasnije ostvarivanje postavljenih ciljeva, primjenom sistematičnog i disciplinovanog pristupa ocjeni i davanju preporuka za poboljšanje upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola u Fondu.

Misija unutrašnje revizije je da unapređuje i štiti organizacione vrijednosti Fonda kroz pružanje usluga uvjeravanja, savjeta i uvida, a svojim aktivnostima unutrašnja revizija treba da doprinese sprovođenju politika, programa i aktivnosti kao i efektivnom, efikasnom i ekonomičnom upravljanju resursima.

Okvir za obavljanje poslova unutrašnje revizije čine zakonska i podzakonska regulativa, akta Fonda i Međunarodni okvir profesionalne prakse (MOOP)

Djelokrug rada

Odjeljenje za unutrašnju reviziju u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list CG” br. 075/18 od 23.11.2018.godine) obavlja poslove unutrašnje revizije u Fondu (Centralna služba) i područnim jedinicama Fonda.

Djelokrug i način rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju, uloga i zadaci unutrašnje revizije, prava i odgovornosti rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju i revizora definisani su Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Pravilnikom o načinu i postupku rada unutrašnje revizije („Sl. list Crne Gore“ br. 32/09), Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Stručne službe Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja i Pravilnikom o internoj reviziji Fonda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Fonda za unutrašnju reviziju sistematizovana su četiri radna mjesta.

Kadrovska popunjenost Odjeljenja za unutrašnju reviziju:

- Sistematizovan broj: 4
- Popunjeni broj: 2 (Rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju i Viši unutrašnji revizor (koji je posle dužeg bolovanja, od oktobra mjeseca 2024. godine na neplaćenom odsustvu).

Revizije izvršene tokom 2024. godine

Aktivnosti unutrašnje revizije za 2024. godinu obavljene su u skladu sa Godišnjim planom Odjeljenja za unutrašnju reviziju br. 06-3690/2 od 25.12.2023. godine.

Naime, Godišnjim planom Odjeljenja za unutrašnju reviziju br 06-3690/2 od 25.12.2023. godine, a u skladu sa raspoloživim kadrovskim kapacitetima i na osnovu predviđenog broja produktivnih dana planirane su tri revizije:

- Revizija sistema planiranja i izvršenja programskog budžeta Fonda PIO
- Revizija zarada zaposlenih u Fondu PIO
- Ad-hoc revizija po nalogu rukovodioca subjekta

Tokom 2024. godine Odjeljenje za unutrašnju reviziju sprovelo je:

- Reviziju:
 - „Planiranje i izvršenje programskog budžeta Fonda PIO“
- Reviziju:
 - „Zarada zaposlenih u Fondu PIO“ i
- Dvije Ad-hoc revizije po nalogu Rukovodioca subjekta:
 - „Evidencija i plaćanje faktura po osnovu usluga medicinskog vještačenja država ugovornica“ i
 - „Postupak ostvarivanja prava u predmetu porodične penzije (dosije br. 01-03-34512)

Na ime sprovedenih revizorskih angažmana date su preporuke čija se realizacija prati.

Ostale aktivnosti tokom 2024. godine

Kroz osnovu elemenata definisanih kroz Strateški plan br. 06-3091 od 27.11.2024. godine, uz uključivanje rezultata dobijenih procjenom rizika pripremljen je Godišnji plan rada unutrašnje revizije za 2025. godinu.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju je tokom 2024. godine kroz registar preporuka, kontinuirano pratilo sprovođenje preporuka datih u izvještajima.

Sačinjen je Plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2025. godinu, br. 06-3532/2 od 30.12.2024. godine

Unutrašnji revizor se tokom 2024. godine edukovao kroz obuke u organizaciji Ministarstva finansija, Uprave za ljudske resurse i drugih profesionalnih udruženja u kom smislu je sačinjena “Evidencija o profesionalnom usavršavanju za 2024. godinu”.

Sprovođenje aktivnosti u skladu sa Rješenjem Fonda PIO br.01-30/2 od 11.01.2019. godine kao član Komisije za upravljane rizikom informacione bezbjednosti.

Sprovođenje aktivnosti po nalogu Rukovodioca subjekta , prisustvovanje kolegijumima i sjednicama Upravnog odbora, učestvovanje u izradi internih procedura.

6. SLUŽBA ZA FINANSIJSKE POSLOVE

U Službi za finansijske poslove, tokom 2024. godine obavljali su se poslovi koji se mogu sistematizovati na sljedeći način:

- Na osnovu Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“ br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23 i 125/23) i Smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period od 2023. do 2026. godine, kao i na osnovu egzaktnih podataka o kretanju primitaka i izdataka, i kretanja broja korisnika prava, u Fondu sačinjen je Nacrt

programskog Budžeta Fonda PIO za 2024. godinu, koji dostavljen Ministarstvu finansija na dalju zakonsku proceduru putem aplikacije za upravljanje budžetom (BMIS);

- Priprema i izrada Izveštaja o finansijskom poslovanju Fonda za 2023. godinu;
- Izrada kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja Budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“ br. 23/14 i 71/19) na propisanim obrascima:
 - Izveštaj o novčanim tokovima (Obrazac 3),
 - Izveštaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5);
- Izrada Izveštaja o finansijskom poslovanju za period januar – jun 2024. godine i dostavljanje istog organima upravljanja Fonda na razmatranje i usvajanje;
- Izrada Izveštaja o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskih kontrola Fonda PIO i dostavljanje godišnjeg (za 2023. god.) i polugodišnjeg (za I-VI 2024. god.) Ministarstvu finansija u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (Službeni list CG“ br. 75/18);
- Izrada dnevnih i mjesečnih izvještaja i analiza o izvršenju budžeta po budžetskim pozicijama za potrebe menadžmenta;
- Izrada Izveštaja o radu Službe za finansijske poslove, koji je sastavni dio Izveštaja o radu Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja za 2023 godinu;
- Procjena fer vrijednosti akcija iz portfelja Fonda u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku naknadne procjene vrijednosti hartija od vrijednosti (akcija) („Službeni list CG“ br. 34/11) i sačinjavanje Izveštaja o naknadnom vrednovanju finansijskih sredstava – hartija od vrijednosti (akcija) u portfelju Fonda PIO, za 2023. god.
- Dostavljanje Izveštaja o realizaciji programskog budžeta za 2023. godinu Ministarstvu finansija – Državnom trezoru putem aplikacije za upravljanje budžetom (BMIS);
- Kontinuirano praćenje naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i sastavljanje mjesečnih i kvartalnih izvještaja o naplaćenim doprinosima iz penzijskog i invalidskog osiguranja po vrstama doprinosa;
- Na osnovu internih procedura u nadležnosti ove Službe je obrada finansijske dokumentacije za isplatu penzija i drugih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i dostavljanje zahtjeva za odobravanje potrošnje prema ekonomskoj klasifikaciji, od strane Ministarstva finansija, na mjesečnom nivou radi isplate penzija u predviđenim terminima;
- Uputstvom o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura (broj: 01-1181/3 od 07.06.2012. god.) utvrđen je postupak evidentiranja ulaznih

faktura u Knjigu ulaznih faktura, koje obrađuju načelnik i službenici ove službe. Tokom 2024. godine obrađeno je i unijeto u Knjigu ulaznih faktura 993 fakture, koje su zaprimljene u Centralnoj arhivi Fonda.

- Sa ciljem kompletiranja podataka a radi unosa naloga za plaćanje u SAP sistem, službenici ove službe vrše pisanu i telefonsku korespondenciju sa kreditorima korisnika prava iz PIO i dobavljačima Fonda radi pribavljanja potrebne dokumentaciju, koju službeno prosljeđuju Državnom trezoru radi unosa u SAP sistem.
- U skladu sa Uputstvom o radu državnog trezora („Službeni list CG“ br. 53/14, 72/15, 69/ i 96/21) pripremaju se i dostavljaju zahtjevi za plaćanje izdataka Fonda PIO Ministarstvu finansija - Državnom trezoru razvrstani po ekonomskoj klasifikaciji:
 - prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i pomoći korisnicima prava iz PIO,
 - zarade i ostala ličnih primanja,
 - materijalni izdaci i druge vrste izdataka (tekući izdaci, kapitalni izdaci i ostali transferi).
- U skladu sa procedurama i stavovima Ministarstva finansija, u cilju obezbjeđenja novčanih sredstava za plaćanja prava iz PIO, zarada, obaveza za tekuće poslovanje na osnovu ugovora i faktura i isplate pomoći, izrađen je i dostavljen veliku broj akata u traženoj formi, koja se upućuju Ministarstvu finansija (Državnom budžetu) radi otpuštanja sredstava, promjene dinamike ili preusmjeravanja novčanih sredstava.
- U toku 2024. godine Državnom trezoru je dostavljeno 5.602 zahtjeva za plaćanje na propisanim obrascima sa ukupno 11.274 stavki – promjena po vrstama troškova. Zahtjevi su dostavljani na bazi vjerodostojne finansijske dokumentacije (računi, odluke, rješenja, obračuni zarada i ostalih ličnih primanja i obračun prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja) u skladu sa mjesečnom dinamikom potrošnje budžetskih sredstava;
- Priprema i dostavljanje naloga poslovnoj banci, na propisanom obrascu, za plaćanje penzija u inostranstvu. Isplata se vrši prema instrukcijama za plaćanje dostavljenim od strane korisnika prava ili korespodenskih banaka u državama u kojima se vrši isplata. Tokom godine isplate su vršene po uspostavljenoj dinamici mjesečno i kvartalno. Tokom 2024. godine pripremljen je za isplatu 661 obrazac za isplatu penzija u inostranstvu;
- Mjesečni obračuni zarada i drugih ličnih primanja: zarade zaposlenih, naknade zarada zaposlenih, naknada po osnovu ugovora o djelu, naknade članovima Upravnog odbora i Komisije za sistem, novčane pomoći zaposlenim u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, otpremnine za penziju, jubilarnih nagrada i unos administrativnih zabrana dostavljenih od strane poslovnih banaka i drugih obustava po osnovu robnih kredita i rješenja o izvršenju. Tokom 2024. godine broj kreditora na mjesečnom

nivou je 60-65. Svakom kreditoru se mjesečno dostavljaju spiskovi korisnika kredita sa iznosom obustavljene rate, tako da je u toku izvještajnog perioda dostavljeno 770 spiskova. Na osnovu mjesečnih obračuna zarada i drugih ličnih primanja dostavljaju se podaci o obračunatim i isplaćenim zaradama i drugim ličnim primanjima na propisanim obrascima Monstatu, obrazac RAD1 (ukupno 120 izvještaja) i dr.; Izrada obrazaca za utvrđivanje staža osiguranja – M-4; Mjesečne prijave OPP-ND za obračun prireza opštinama; Obrada putnih naloga i priprema istih za plaćanje i izrada naloga za plaćanja u SAP sistem za državna plaćanja.

- Službenici Službe za finansijske poslove su u 2024. godini, a na osnovu Plana za unapređenje upravljanja i kontrola od 20.11.2024. god. sproveli aktivnosti na realizaciji planiranih obaveza.
- U organizaciji predstavnika Službe, održana je radionica 06.12.2024. godine za predstavnike ostalih sektora i službi u Fondu, sa ciljem realizacije Plana za unapređenje upravljanja i kontrola.
- Službenici Službe za finansijske poslove održali su jednu radionicu u procesu ažuriranja ciljeva i rizika koji se odnose na Službu.
- Službenici Službe za finansijske poslove su bili angažovani tokom dvije revizije poslovanja Fonda koje su sproveli revizori DRI, i to Revizija godišnjeg finansijskog izvještaja i revizija pravilnosti Fonda za 2023. godinu i Revizija finansijskih izvještaja Fonda koja je izvršena u sklopu revizije Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2023. godinu. Revizijama je obuhvaćeno više aktivnosti koje se sprovode u Službi, te su u rukovodilac i službenici Službe bili dostupni revizorima radi intervjua ili za pripremanje i dostavljanje zahtjevane dokumentacije.
- Tokom 2024. godine, Fond PIO je u saradnji sa ostalim državnim subjektima koji imaju akciju transformisanih privrednih društava u portfoliju (državnim fondovima i drugim vlasnicima državnog kapitala) permanentno razmatrao pitanja iz oblasti poslovanja privrednih društava i privatizacije i to:
 - Učešće u radu i zastupanje Fonda PIO u skupštinama akcionara akcionarskih društava iz portfolija Fonda PIO (učestvovali ili organizovali učešće predstavnika Fonda PIO na 19 redovnih ili vanrednih skupština akcionara akcionarskih društava);
 - Analiza satusa akcionarskih društava radi formiranja stavova i priprema nacрта predloga za Plan privatizacije; i
 - Praćenje kretanja tražnje za akcijama akcionarskih društava iz portfolija Fonda, prodaja imovine društava u stečaju, analiza sudskih sporova iz privatizacije ili transformacije, saradnja i aktivnosti po pitanju slobodnog pristupa informacijama, analiza izvještaja

angažovanih revizora u vezi realizacije ugovora o kupoprodaji akcija, praćenje i kontrola ispunjenja obaveza kupaca iz privatizacionih ugovora, aktivnosti u vezi zaključivanja aneksa ugovora o kupoprodaji akcija, status raspisanih tendera za društva u kojima participiraju vlasnici državnog kapitala, i dr.

7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE

U Službi za opšte poslove, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu, vrše se poslovi koji se odnose na:

- vođenje opštih, administrativnih i tehničkih poslova;
- pripremu i dostavljanje izvještaja o prisutnosti na radu, za obračun zarada i naknada i drugih primanja zaposlenih;
- primjenu propisa iz oblasti zaštite na radu;
- pravilno čuvanje i upotrebu pečata; primanje, klasifikaciju, raspoređivanje i otpremanje pošte; štampanje i fotokopiranje;
- umnožavanje materijala, arhiviranje i čuvanje dokumentacije; obezbjeđenje čuvanja i tekućeg održavanja na objektima Fonda;
- obavljanje portirskih poslova, poslova telefonske centrale, prevoza i s tim u vezi pružanja usluga za potrebe organizacionih jedinica Fonda;
- čišćenje i obezbjeđivanje održavanja higijene u poslovnim prostorijama Fonda i druge poslove za potrebe Fonda.

U toku izvještajnog perioda, u arhivi Fonda, vršeno je: neposredno primanje podnesaka, akta i drugih pošiljki, primanje pošte preko poštanske službe, otvaranje i pregled pošiljki, razvrstavanje i raspoređivanje akta, evidentiranje istih u djelovodnik, interna dostava i otpremanje akta putem poštanske službe kao i putem dostavljača.

U toku 2024. godine, Centralna arhiva Fonda zaprimila je ukupno 38.209 podneska i drugih akta. Od toga 11.100 administrativnih zabrana, sudskih rješenja o izvršenju, odnosno rješenja o izvršenju dostavljenih od strane javnih izvršitelja i 21.935 dopisa (potvrde o životu, obustave izvršenja, promjene adrese, žiro računa i sl.).

Kroz „Opšti djelovodnik“ zavedeno je ukupno 3.565 akta, a koji se prije svega odnose kako na saradnju Fonda sa drugim državnim organima, tako i na komunikaciju sa raznim pravnim i fizičkim licima. Ukupan broj zavedenih sudskih predmeta, odnosno tužbi i opomena pred utuženje iznosi 135. U 2024. godini zavedeno je ukupno 1.474 računa i putnih naloga, od čega 479 putnih naloga i 995 računa.

Opšti djelovodnik	Obračun i isplata prava	Administrativne i sudske zabrane	Sudski djelovodnik	Računi i putni nalozi
3.565	21.935	11.100	135	1.474

Za otpremanje pošte u 2024. godini utrošeno je ukupno 49.647,00 eura sa frankerice, za potrebe Centralne službe, Odsjeka za medicinsko vještačenje, Odsjeka za sprovođenje inostranog osiguranja i Područne jedinice Podgorica. Takođe, treba napomenuti da se u okviru segmenta djelovanja Službe za opšte poslove saglasno sprovedenom projektu elektronske arhive i integracije sa UCM-om Fonda, svi poslovi iz navedenog opsega funkcionisanja, uprkos smanjenom kadrovskom kapacitetu, blagovremeno i ažurno izvršavaju.

Vođenje evidencija iz oblasti ekonomata je u potpunosti usaglašeno sa stanjem u materijalnom knjigovodstvu. Područne jedinice i drugi organizacioni dijelovi Fonda redovno i blagovremeno su po specifikacijama snabdjevani kancelarijskim i drugim sitnim inventarom. Pored navedenog, zaposleni u Službi za opšte poslove redovno su pružali tehničku podršku svim organizacionim jedinicama.

Poslovi portirske službe (prema mjesečnom, utvrđenom rasporedu rada), kao i rad višeg namještenika-ugostitelja obavljani su ustaljenom dinamikom i obimom, o čemu je vođena propisana evidencija.

U ovom izvještajnom periodu vođena je i evidencija o troškovima servisiranja, redovnom održavanju, tehničkom pregledu i pranju vozila Fonda, kao i dnevna evidencija rasporeda vozača na radnim zadacima.

Takođe, u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti zaštite na radu, redovno je vršena kontrola PP-aparata u svim područnim jedinicama Fonda, sistema javljača požara i hidrantske mreže u Centralnoj zgradi Fonda.

U izvještajnom periodu, Služba za opšte poslove, kada je to iziskivala potreba, starala se i o servisiranju i redovnom funkcionisanju sistema protivprovalne alarmne signalizacije u Centralnoj zgradi Fonda, sistemu video nadzora, pokretnoj rampi na ulazu, fotokopir aparatu i dr.

Za potrebe rada područnih jedinica i Centralne službe, vršene su sitnije nabavke i intervencije u cilju omogućavanja optimalnih uslova za rad (servisiranje i nabavka klima-uređaja, popravke osvetljenja, bravarski radovi i dr.).

U saradnji sa JU „Službeni list CG“ vršena je redovna isporuka utvrđenog broja primjeraka i s tim u vezi korišćenje istih. Tokom izvještajnog perioda, Služba za opšte poslove starala se o održavanju arhivskog depoa Fonda, saradivala sa predstavnicima Državnog arhiva Crne Gore o izlučivanju bezvrijednog registratorskog materijala i učestovala u izradi nove Liste kategorija registratorske građe Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.

Tokom 2024. godine, u okviru redovnih aktivnosti Službe za opšte poslove vršena je korespondencija i saradnja sa: d.o.o. „Pravni ekspert“ o korišćenju programa, tj. aplikacije kataloga propisa; d.o.o. „S press“ o dostavi dnevne štampe; d.o.o. „Parking servis“ o korišćenju parking propusnica; AD „Pošta Crne Gore“ o punjenju frankerice, dostavi posebnih markica Crvenog krsta i dr.; d.o.o. „Agencija za stanovanje“ o sitnijim popravkama; d.o.o. „Deponija“; d.o.o. „Komunalne usluge“ o odvoženju elektronskog i drugog otpada i dr.

Saglasno Upustvu o evidenciji prisutnosti na radu zaposlenih u Fondu, kojim se uređuju procedure vođenja evidencije prisutnosti na radu, sistem izvještavanja, preciziraju ovlašćeni službenici u sistemu razmjene podataka, rokovi za izradu izvještaja, kao i druge aktivnosti koje se odnose na izvještavanje i vođenje evidencija prisutnosti na radu zaposlenih u Stručnoj službi Fonda PIO Crne Gore, i u skladu sa uvedenim video nadzorom i sistemom upotrebe elektronske kartice zaposlenih prilikom svakog ulaska i izlaska iz objekta Fonda, tokom ovog perioda vršena je redovna kontrola prisutnosti na radu zaposlenih. Izvještaji se rade na sedmičnom nivou, po zbrajanju podataka unose se zbirni pokazatelji u konačne izvještaje, koji se rade svakog 15. u tekućem mjesecu za period od 15. prethodnog mjeseca. Posebna softverska aplikacija generiše statističke izvještaje o prisutnosti na dnevnom, sedmičnom i mjesečnom nivou: po organizacionim cjelinama, zaposlenima i tipovima prolaska (službeno/privatno) i izvještaje o radnom vremenu: dolascima i odlascima zaposlenog sa brojem sati. Načelnik Službe za opšte poslove, sačinjava dnevni, sedmični i mjesečni izvještaj o prisutnosti na radu zaposlenih, saglasno Upustvu za izvještavanje i vođenje evidencija prisutnosti na radu zaposlenih u Stručnoj službi Fonda. Dnevni i sedmični izvještaji se dostavljaju direktoru Fonda na uvid, dok se mjesečni izvještaji dostavljaju pomoćnicima direktora na paraf, prije njegovog upoznavanja sa istim, najkasnije do 15. u tekućem mjesecu.

8. SLUŽBA ZA POSLOVE ORGANA UPRAVLJANJA

Poslovi iz nadležnosti Službe za poslove organa upravljanja, izvršavani tokom izvještajnog perioda, obuhvataju:

- stručnu, administrativnu, organizacionu i tehničku podršku radu organa Fonda - Upravnom odboru i direktoru,
- pripremu predloga akata koje donose organi Fonda, iz nadležnosti Službe,
- pripremu i analizu materijala za rad organa Fonda, iz nadležnosti Službe,
- organizaciju sjednica organa Fonda;
- evidentiranje i čuvanje izvornih akata donesenih od strane Upravnog odbora;
- izradu i čuvanje zapisnika sa sjednica organa Fonda;
- protokolarne poslove za potrebe organa Fonda;
- pripremu odgovora na predstavke;
- odnose s javnošću;
- uređivanje i ažuriranje sadržaja sajta Fonda;
- pripremu biltena, letaka i drugih informativnih i promotivnih materijala i publikacija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Stručne službe Fonda PIO Crne Gore sistematizovana su četiri radna mjesta u Službi za poslove organa upravljanja: dva sa VII-1 stepenom stručne spreme (načelnik/ica i samostalni/a savjetnik/ca I) i dva sa IV stepenom stručne spreme (samostalni referenti). Tokom dugog niza godina, bila su popunjena dva mjesta: mjesto načelnika/ice i samostalnog referenta (tehnički sekretar/ica direktora), a u maju 2024. godine popunjeno je i mjesto samostalnog/e savjetnika/ice I, koje je u statusu probnog rada do maja 2025. godine.

U okviru redovnih poslova, tokom izvještajne godine organizovan je niz sastanaka sa predstavnicima ministarstava i drugih državnih institucija, lokalnih samouprava, udruženja penzionera, akademske zajednice i pravnih lica čija djelatnost ima direktni značaj za rad Fonda. Organizaciju sastanaka po potrebi je pratila priprema materijala i izrada akata iz nadležnosti rada Službe.

Takođe, u Službi su vršeni poslovi korespondencije i pripreme brojnih materijala za potrebe direktora i organa upravljanja.

Služba je organizovala 11 sjednica Upravnog odbora i četiri sjednice Komisije za sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, te pripremila zapisnike, izvještaje o realizaciji odluka i zaključaka, objedinila Program rada za 2024. godinu i Izveštaj o radu za 2023. godinu i pripremila niz informacija i izvještaja za potrebe rada organa upravljanja.

Poslovi iz domena odnosa s javnošću, realizovani u izvještajnom periodu, obuhvataju poslove odnosa sa štampanim i elektronskim medijima, press-

clipping, pripremu konferencija za štampu, informacija i saopštenja, te komunikaciju sa osiguranicima i korisnicima prava preko internet stranice i opšte kontakt i-mejl adrese Fonda: info@fondpio.me. Tokom izvještajne godine uvedena je i nova i-mejl adresa za komunikaciju sa predstavnicima medija: press@fondpio.me.

Interno informisanje vršeno je preko oglasnih tabli u poslovnim prostorijama Fonda, direktnom dostavom akata i putem i-mejla.

Saradnja sa medijima održavana je na profesionalnom nivou, te je na obraćanja novinara odgovarano u najkraćem mogućem roku, odnosno prema zahtjevu, uz obezbjeđivanje kvalitetnih informacija, što je svakako doprinijelo ugledu i rejtingu ove institucije.

Sajt Fonda redovno je ažuriran i usklađivan sa promjenama u poslovanju. Posjećenost internet prezentacije ogleda se i u broju pitanja posjetilaca sajta: tokom 2024. godine upućeno je 804 pitanja i zahtjeva za obradu dokumentacije (potvrde o životu, zahtjevi za sprovođenje obustava na isplatu penzija, dopuna predmeta i dr.). Služba je odgovorila na 307 pitanja, što je 38,18 odsto od ukupnog broja.

U cilju uspostavljanja procedure ažuriranja sadržaja internet stranice Fonda i uređivanja upravljanja komunikacijom preko zvaničnih i-mejl adresa info@fondpio.me i press@fondpio.me, Služba je pripremila *Pravilnik za upravljanje informacijama na internet prezentaciji Fonda PIO Crne Gore*, koji je stupio na snagu u decembru 2024. godine.

Takođe, u izvještajnoj godini su u saradnji sa Sektorom za sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja i Komisijom za odmor i oporavak penzionera pripremljena saopštenja i uputstva za prijavu za odmor i oporavak penzionera, koja su objavljena na internet prezentaciji Fonda i u sredstvima javnog informisanja.

Pored navedenih poslova, Služba je organizovala učešće i bila dio delegacije Fonda na 14. Susretu direktora/ravnatelja fondova/zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ, koji je održan u Tesliću, Republika Srpska. Centralna tema Susreta bila je „*Izazovi elektronske razmjene dokumentacije između nosilaca osiguranja - potrebe i mogućnosti bespapirne komunikacije i poslovanja u savremenom svijetu*“.

Isto tako, Služba je organizovala učešće i bila dio delegacije Fonda na 13. Evropskom kolokvijumu u oblasti socijalnog osiguranja, koji se tradicionalno održava u Berlinu, a Fond je u 2024. godini prvi put učestvovao na ovom prestižnom događaju iz oblasti penzijskog osiguranja. Kolokvijum je organizovalo Njemačko savezno penziono osiguranje (Deutsche Rentenversicherung Bund), a učestvovalo je 135 predstavnika iz 29 zemalja.

Tokom kolokvijuma organizovane su tri sesije sa ukupno 15 predavanja i 6 diskusija na temu vještačke inteligencije u socijalnom osiguranju, EU digitalnih inicijativa, digitalizacije i socijalne zaštite, elektronskih usluga i pozitivnih primjera iz prakse.

Takođe, tokom godine intenzivirana je saradnja sa Zavodom za penzijsko osiguranje Austrije (Pensionsversicherungsanstalt - PVA), te je organizovano nekoliko sastanaka.

Pored poslova iz nadležnosti Službe, ova organizaciona jedinica je u izvještajnoj godini nastavila sa aktivnostima u oblasti SOCIEUX+ instrumenta tehničke saradnje, koji je kofinansiran od strane Evropske unije sa ciljem podržavanja jačanja inkluzivnih sistema socijalne zaštite, politike rada i zapošljavanja i podsticanja međusobne razmjene znanja i iskustava između država članica EU i partnerskih zemalja.

S tim u vezi, početkom godine nastavljena je realizacija projekta „*Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave*“, kroz sprovođenje aktivnosti planiranih za 2024. godinu. Aktivnosti su realizovane u koordinaciji nadležnog Radnog tijela Fonda sa drugim učesnicima projekta u ovoj instituciji. Radno tijelo su sačinjavali projekt menadžerka i koordinatorke delegirane ispred svakog sektora Fonda. Komunikaciju sa stranama van Fonda, organizaciju i kontrolu rada, pripremu dokumenata za rad i učešće u planiranju aktivnosti koje je vršeno u saradnji sa predstavnicima SOCIEUX+ programa i angažovanim ekspertima, vršila je projekt menadžerka.

Nakon ranije završene aktivnosti *Procjena organizacionih i funkcionalnih kapaciteta Fonda: ljudski resursi, procesi i realizacija planova*, prva aktivnost u 2024. godini bila je *Analiza usluga i komunikacije sa osiguranicima i korisnicima prava* i realizovana je u februaru sa ciljem vršenja procjene usluga i komunikacije sa osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Sastavni dio navedene aktivnosti bila je i organizacija posjete SOCIEUX+ eksperata, koji su tokom dvonedjeljnog boravka u Fondu održali niz radnih sastanaka sa zaposlenima u navedenoj instituciji, kao i predstavnicima korisnika

prava na penziju, osiguranika i nevladinih organizacija koje okupljaju penzionere, detaljno se upoznaujući sa uslugama i komunikacijom koje pruža Fond.

Druga aktivnost u 2024. godini, ujedno i posljednja aktivnost projekta, odnosila se na izradu nacrtu strateškog plana, u saradnji sa angažovanim ekspertima. Strateški plan je zasnovan na rezultatima analize sprovedene tokom prethodne dvije misije SOCIEUX+ eksperata, a na snagu je stupio nakon što je Upravni odbor Fonda, na sjednici održanoj 19.06.2024. godine, usvojio *Strateški plan Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2027. godina* i *Operativni akcioni plan za implementaciju Strateškog plana Fonda PIO Crne Gore za period 2024-2025. godina*. Usvajanjem navedenih dokumenata uspješno je završena i posljednja aktivnost u vezi sa realizacijom SOCIEUX+ projekta „*Jačanje organizacionih kapaciteta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u svrhu postizanja ciljeva Strategije reforme javne uprave*“.

Imajući u vidu uspješno apliciranje, organizaciju i realizaciju navedenog projekta, SOCIEUX+ je u oktobru 2024. godine pozvao načelnicu Službe, projekt menadžerku projekta, da na sastanku koji je Generalni direktorat Evropske unije za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) organizovao na temu prezentacije SOCIEUX+ aktivnosti na Zapadnom Balkanu, predstavi svoje iskustvo u okviru SOCIEUX+ projekta.

Sastanku su prisustvovali predstavnici DG NEAR, kao i predstavnici SOCIEUX+ programa i Delegacija Evropske unije u zemljama Zapadnog Balkana.

Tom prilikom, načelnica Službe je upoznala učesnike sastanka sa iskustvom stečenim tokom upoznavanja sa SOCIEUX+ programom, kao i tokom cjelokupnog procesa apliciranja, evaluacije, organizacije i realizacije aktivnosti. Takođe, istakla je direktne i indirektne benefite učešća u ovom instrumentu tehničke saradnje i planove za njen nastavak.

Nastavljajući aktivnosti u SOCIEUX+ programu, Služba je u septembru 2024. godine napisala aplikaciju, a u oktobru sprovedla kompletan postupak apliciranja za finansiranje projekta „*Modernizacija eksterne komunikacije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore kroz razvoj Komunikacione strategije*“. Nakon uspješno sprovedenog postupka i evaluacije, SOCIEUX+ je već u novembru 2024. godine odobrio ovaj projekat. Realizacija projekta sprovedeće se u 2025. godini.

Tokom 2024. godine, službenice ove organizacione jedinice učestvovala su u obukama iz oblasti IPA projekata, sistema menadžmenta kvalitetom, komunikacije, liderstva, timskog rada i upravljanja stresom.

Isto tako, u okviru Službe vršeni su i poslovi koordinatora za rodnu ravnopravnost, nadležnog za saradnju sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava u ovoj oblasti.

PREGLED SKRAĆENICA

PIO	Penzijsko i invalidsko osiguranje
ZUP	Zakon o upravnom postupku
TO	Tjelesno oštećenje
TNjIP	Tuđa njega i pomoć
PGRS	Potpuni gubitak radne sposobnosti
DGRS	Djelimičan gubitak radne sposobnosti
JMB	Jedinstveni matični broj
UTS-NTS	Uvećani troškovi stanovanja - Naknada za troškove stanovanja
MFI	Mikrofinansijske institucije
NVO	Nevladina organizacija
CRS	Centralni registar stanovništva
NTS	Naknada troškova stanovanja

PREGLED OBRAZACA

M-1	Prijava na osiguranje
M-2	Odjava osiguranja
M-3	Prijava promjena u toku osiguranja
M-4	Prijava podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja i visine uplaćenog doprinosa
M-5	Podaci o ličnom dohotku ostvarenom primanjem naknade i ličnom dohotku po osnovu zdravstvene zaštite
M-6	Podaci o stažu osiguranja i zarade ostvarene primanjem novčane naknade po osnovu invalidnosti
M7/PS	Prijava podataka o utvrđenom penzijskom stažu
M-8	Prijava promjene podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja i visine uplaćenog doprinosa
M-12	Prijava podataka o zaradi, naknadi, odnosno osnovici osiguranja i visini uplaćenog doprinosa

M-SI	Prijava za utvrđivanje staža osiguranja za korisnike djelimične invalidske penzije iz čl. 194, stav 1, tačka 1 i 2 Zakona o PIO
MIN	Prijava podataka o osiguranicima sa preostalom radnom sposobnošću i opasnošću od nastanka invalidnosti
ROD-1	Prijava podataka o obvezniku plaćanja doprinosa
ROD-P	Prijava početka poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
ROD-O	Odjava obveznika plaćanja doprinosa